

Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví a financí

Bakalářská práce

Platební karty v nabídce českého trhu

Vypracovala: Lucie Dibelková
Vedoucí práce: Ing. Liběna Kantnerová, Ph.D.

České Budějovice 2016

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Lucie DIBELKOVÁ**
Osobní číslo: **E12105**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**
Název tématu: **Platební karty v nabídce českého trhu**
Zadávající katedra: **Katedra účetnictví a financí**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Analyzovat stav nabídky platebních karet a s nimi spojených služeb v ČR.

Postup:

1. Úvod.
2. Literární rešerže - průřez danou problematikou, vymezení legislativních podmínek a základních pojmů, současné změny a trendy.
3. Metodika - srovnání nabídek a podmínek jednotlivých bank, vytvoření modelových situací.
4. Praktická část - analyzovat výhody a nevýhody nabízených produktů na českém trhu, vč. doplňkových služeb u co-brandových, VIP a zlatých karet. Ze shromážděných dat vyhodnotit možnosti optimalizace využití těchto platebních instrumentů pro modelové případy a stanovení výhod a nevýhod pro jejich uživatele vč. různých postupů se stanovením přínosů a rizik.
5. Závěr.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: 40 - 50

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

Juřík, P. (2001). *Svět platebních a identifikačních karet*. vydání. Praha: Grada Publishing.

Mincher, B. (2007). *The Secrets of Money*. Colorado: BraunMediaa LLC.

Polouček, S. (2006). *Bankovníctví*. Praha: C. H. Beck.

Ryan S. J. (2012). *Personal Financial Literacy*. Mason: South-Western.

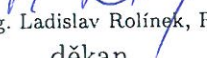
Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Liběna Kantnerová, Ph.D.

Katedra účetnictví a financí

Datum zadání bakalářské práce: 3. března 2014

Termín odevzdání bakalářské práce: 15. dubna 2015

doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (1)
370 05 České Budějovice

doc. Ing. Milan Jilek, Ph.D.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 3. března 2014

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou/diplomovou práci jsem vypracoval/a samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury. Prohlašuji, že v souladu s § 47 zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské/diplomové práce, a to - v nezkrácené podobě/v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Ekonomickou fakultou - elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů

V Panských Dubenkách dne 15.4.2016

.....

Lucie Dibelková

Poděkování

Touto cestou děkuji vedoucí mé bakalářské práce paní Ing. Liběně Kantnerové, PhD., za dobré vedení, užitečné připomínky a pomoc, která mi byla vždy, v případě potřeby, z její strany poskytnuta.

Obsah

1	Úvod	4
2	Literární rešerše	5
2.1	Zrod věrnostní platební karty	5
2.2	První univerzální platební karta	5
2.3	Druhy platebních karet	6
2.3.1	Charge Card	7
2.3.2	Kreditní karta	7
2.3.3	Debetní karta	7
2.3.4	Elektronická peněženka	8
2.3.5	Věrnostní programy	8
2.3.6	Co-branded Card	8
2.3.7	Affinity Card	9
2.3.8	Prestižní karty	9
2.4	Náležitosti platební karty	10
2.5	Ochrana proti zneužití	12
2.6	PIN	13
2.7	Hologram	14
2.8	Další opatření pro ochranu proti zneužití	15
2.9	Druh záznamu	16
2.9.1	Reliéfní záznam	16
2.9.2	Magnetický proužek	16
2.9.3	Čipová karta	17
2.9.4	Laserové karty	18
2.10	Způsob použití platebních karet	18

2.10.1	Bezhotovostní placení	18
2.10.2	Výběr hotovosti v bankomatech	20
2.10.3	Výběr hotovosti na pobočkách bank – Cash Advance	21
2.10.4	Výběr hotovosti v obchodech – Cash Back	22
2.10.5	Platba na internetu	22
2.10.6	Bezkontaktní placení neboli Proximity Payment	23
2.10.7	Bezkontaktní nálepka	24
3	Metodika, hypotéza a cíl práce	25
4	Praktická část	28
4.1	Zmapování trhu	28
4.2	Popis vybraných bankovních institucí a jimi nabízených platebních karet	29
4.2.1	Česká spořitelna, a.s.	29
4.2.2	Komerční banka, a.s.	32
4.2.3	Československá obchodní banka, a. s.	36
4.3	Srovnání kreditních karet pro občany	40
4.3.1	Modelový příklad č. 1	44
4.3.2	Modelový příklad č. 2	48
4.3.3	Modelový příklad č. 3	50
4.3.4	Modelový příklad č. 4	52
4.4	Srovnání debetních karet	54
4.4.1	Výpočet ceny za debetní kartu	56
4.4.2	Výpočet celkové ceny za účet, ke kterému je karta vázána	57
4.4.3	Hodnocení	59
.	Závěr	60
	Summary and keywords	62
	Seznam použité literatury	63

Knižní zdroje	63
Elektronické zdroje.....	63
Seznam tabulek	65
Seznam obrázků	66
Seznam grafů	66
Seznam použitých zkratk	67

1 Úvod

Platební karty se staly fenoménem století. Dnes si asi málokdo dokáže představit život bez této malé plastové kartičky. Obliba karet stále roste. Svědčí o tom i fakt, že jen za loňský rok bylo vydáno celkem 11 421 038 karet, což je o 54% více jak před 10 lety.

Platební karty přináší svým držitelům vyšší pohodlí než hotovost. Pokud držitel karty dodržuje doporučená bezpečnostní opatření, stává se karta daleko bezpečnější než držba hotovosti. Karta je nástrojem bezhotovostního platebního styku a umožňuje tak držiteli přístup k penězům 24 hodin denně. Klient může prostřednictvím karty čerpat finanční prostředky ze svého běžného účtu nebo mu může být díky vlastnictví kreditní karty poskytnut úvěr a to ihned v době potřeby. Klient může navíc současně s kartou získat mnoho výhod v rámci věrnostních programů bank, cestovní pojištění zdarma, pojištění právní ochrany, pojištění nákupu apod.

Podíváme-li se na nabídku českých bankovních institucí, zjistíme, že každá z nich nabízí širokou škálu debetních i kreditních karet. Klient si tam může vybrat produkty přímo na míru jeho potřebám.

V posledních letech dochází k velkému rozmachu moderních technologií, ulehčujících a hlavně urychlujících platbu, což bezesporu přispívá k neustálému růstu počtu vydávaných karet. Mezi novější způsoby platby pak patří platba přiblížením karty k platebnímu terminálu bez nutnosti zadávání PIN kódu.

V teoretické části bakalářské práce jsou vysvětleny základní pojmy, současné změny a trendy. Část práce je věnována zabezpečení platebních karet a zásadám pro bezpečné placení.

Cílem mé bakalářské práce je analyzovat stav nabídky platebních karet a s nimi spojených služeb v ČR. Pro porovnání byly zvoleny tři největší české bankovní instituce - Československá obchodní banka, a.s., Komerční banka, a.s. a Česká spořitelna, a.s. Jednotlivé nabízené produkty jsou popsány v první třetině praktické části. Ve druhé třetině práce jsou na základě několika modelových příkladů porovnávány kreditní karty a v poslední třetině jsou porovnány debetní karty. Výsledkem je doporučení nejvýhodnějšího produktu pro modelového klienta.

2 Literární rešerše

2.1 Zrod věrnostní platební karty

První výskyt platební karty je datován již do roku 1914, kdy byl její vznik podmíněn snahou obchodníků udržet si dobré zákazníky a přimět je k častějšímu nákupu služeb. Vznikla tak první věrnostní platební karta, nazývaná Identification Card, vydávaná telegrafní společností Western Union Telegraph Company. Podoba karty však nebyla taková, jakou ji známe dnes. Tato karta byla vyrobena z plechu a podobala se vojenským štítkům. Byla nabízena zcela zdarma, ale mohli ji získat jen vybraní zákazníci. Ti měli privilegium zasílat telegramy a telefonovat prostřednictvím poboček s tím, že účet uhradí najednou na konci měsíce prostřednictvím zasláné faktury. (Juřík, 2001)

Filozofii společnosti Western Union Telegraph Company převzal americký řetězec Sears Roebuck a v roce 1924 ho následovala síť čerpacích stanic General Petroleum Corporation of California (dnešní Mobil Oil). Věrnostní kreditní karty se rychle rozrostly v konkurenčních společnostech čerpacích stanic, ale pozadu nezůstávaly ani obchodní domy. Věrnostní platební karty se staly prostředkem konkurenčního boje. (Juřík, 2003)

Princip používání prvních platebních karet byl velice jednoduchý. Klient předložil kartu a podepsal vystavený účet. Prodavač pouze ověřil, zda je karta platná a porovnal podpis na účtu s podpisovým vzorem na kartě. Účet byl zaslán do účtárny, která koncem měsíce vystavila celkovou měsíční fakturu. (Juřík, 2003)

Přestože myšlenka věrnostní platební karty byla skvělá, stimulovala zákazníky k větší spotřebě, znamenala pro zákazníky osobní prestiž a přinášela větší pohodlí v podobě nenucenosti nosit u sebe obnos peněz ke koupi služby, měla i své nevýhody – omezené využití pouze na obchodní síť firmy, která danou kartu vydala. (Juřík, 2003)

2.2 První univerzální platební karta

Nevýhodu omezeného použití věrnostní platební karty odstranila společnost Diners Club International se svou univerzálně použitelnou kartou. Společnost byla založena roku 1950 a vydávala svým členům úvěrové karty tzv. "Charge Card", kterými bylo možné platit u všech smluvních hotelů, restaurací a obchodů, které měly s klubem uzavřenou smlouvu. Klub ručil obchodním partnerům za závazky svých členů a proplácel

jim předložené účty. Klient pak jednou měsíčně obdržel výpis uskutečněných transakcí, které byl povinen uhradit do data splatnosti výpisu. Obchodníci za tuto „konkurenční výhodu“, která pro ně nenesla žádná rizika případné nesolventnosti člena klubu, platili provize z částky nákupu ve výši 5%. (Juřík, 2001)

Brzy se na trh platebních karet začaly dostávat i americké banky, konkrétně newyorská banka Flatbush National Bank of Brooklyn s papírovým dokladem “Charg-It” určeným k placení v lokální síti obchodů. Roku 1951 pak přišla newyorská banka The Franklin National s první kreditní kartou vydávanou zcela zdarma. Její závazky bylo nutné uhradit do 30,60 nebo 90 dnů. (Juřík, 2001)

Následující roky došlo k boomu ve vydávání platebních karet, který ale netrval nijak dlouho, protože banky očekávající zisk dostaly pravý opak a vydávání karet se pro ně stalo ztrátovým businesssem. Proto polovina bank vydávání karet brzy zastavila. Americká Bank of America se však nevzdala a přes ztrátovost tohoto produktu vytrvala, což se nakonec vyplatilo. Konkurence na sebe nenechala dlouho čekat a po úspěchu Bank of America začaly vznikat kartové systémy bank, které tak posilovaly své postavení na trhu. (Juřík, 2001)

V budoucnu se staly největšími kartovými asociacemi VISA a MasterCard jakožto představitelé bankovních asociací a American Express company, Diners Club International, Japan Credit Bureau (JCB), Celetem a Discover Card za nebankovní platební systémy. (Juřík, 2001)

2.3 Druhy platebních karet

Platební karty můžeme členit podle mnoha kritérií. Podle Dvořáka je rozdělení následovné:

- Z hlediska způsobu zúčtování na Charge Card, kreditní karty a debetní karty
- Z hlediska teritoria možného použití na tuzemské a mezinárodní karty
- Z hlediska držitele na karty osobní a služební
- Ostatní druhy, mezi něž patří co-branded a affinity karty. (Dvořák, 2005)

2.3.1 Charge Card

Jedná se o historicky nejstarší typ platební karty. Částka, kterou klient prostřednictvím této karty čerpá, musí být celá uhrazena do data splatnosti. Tato doba je zpravidla 15 až 30 dnů od data výpisu. Existuje však bezúročné období v délce 14 až 45 dnů a to v závislosti na datu uskutečněné transakce a dni obdržení výpisu. Klient si může s vydavatelem karty domluvit automatické inkaso ze svého účtu. Karta je poskytována pouze důvěryhodným klientům a to hlavně na základě jejich bonity. (Juřík, 2001; Dvořák, 2005)

2.3.2 Kreditní karta

Stejně jako charge karty jsou i kreditní karty nabízeny pouze klientům, ověřeným pomocí metody scoringu. Na základě tohoto hodnocení je klientovi stanoven příslušný úvěrový limit, který může následně čerpat.

Kreditní karta má formu spotřebního úvěru. Tento úvěr je čerpán prostřednictvím revolvingového úvěrového účtu. Poskytnutý úvěr může, ale nemusí, být splácen najednou. A to je jeden z hlavních rozdílů charge karty a kreditní karty. Závazky jsou tedy hrazeny průběžně ve lhůtě 15-30 dnů od data výpisu. Je definována minimální výše splátky úvěru, povětšinou se jedná o 3-10% z dlužné částky nebo z výše úvěrového limitu. V prvním případě se jedná o variabilní výši splátky, v druhém o fixní výši splátky. Stejně jako u charge karty je poskytováno bezúročné období. (Juřík, 2001)

Jelikož je termín čerpání úvěru výhradně v rukou klienta, nikoli banky, a také proto, že je pro banku s tímto druhem úvěru spojeno poměrně vysoké riziko nesplacení, je tento úvěr poskytován za vyšší úrokovou sazbu jak krátkodobé spotřební úvěry řádově až o třetinu. (Dvořák, 2005)

2.3.3 Debetní karta

Debetní karty vstupovaly na trh ruku v ruce s bankomaty a platebními terminály a nahradily tak tehdejší šeky. Transakce jsou autorizovány proti běžnému účtu. První debetní kartu vydala roku 1974 Arizova Bank. Jednalo se o první druh karty vydané s vazbou na běžný účet. Jelikož u těchto karet obvykle nebývá povoleno čerpání úvěru, jsou pro banku méně rizikové než ostatní typy karet. Z tohoto důvodu má na kartu nárok téměř každý. (Dvořák, 2005; Juřík 2012)

2.3.4 Elektronická peněženka

Vynález čipové karty byl velikým přínosem ve vývoji platebních karet. V souvislosti se zavedením čipu vznikly i elektronické peněženky, které jako první představila skupina Carte Blue. Tehdy sloužila k platbě parkovného v lyonských garážích Parc Auto. (Juřík, 2012)

„Princip elektronické peněženky spočívá v tom, že do čipu karty se zaznamená určitá peněžní částka, která se placením snižuje a tzv. dobíjením zvyšuje. Peníze se evidují na tzv. Plovoucím účtu vydavatele karty (Float Account). Zaplacená částka se zaznamená do platebního či samoobslužného terminálu, a aby se snížily provozní náklady, nejsou tyto transakce zasílány k zúčtování jednotlivě, ale najednou v souhrnné částce.“ (Juřík, 2012, str.148) Tyto peněženky slouží k placení malých částek do 30 dolarů. První projekt probíhal v Dánsku roku 1992. Jelikož tyto karty vyvíjely jednotlivé banky a národní asociace, nebyly jednotlivé peněženky kompatibilní. To se změnilo díky vydání norem bankovních čipových karet EMV v roce 1996. Banky byly následně Evropskou komisí donuceny k zavedení jednotné měny Euro k 1. lednu 2002. (Juřík, 2012)

2.3.5 Věrnostní programy

Cílem poskytování věrnostních programů je stimulace klienta k častějšímu používání dané karty. Díky nashromážděným bodům nebo dosažením stanoveného obratu může klient získat jisté výhody nebo odměny. Důležité je, aby byla nabídka poskytovaných bonusů pro zákazníka zajímavá, a tím ho motivovala k opakovaným nákupům. Banky se tímto produktem snaží udržet klienty či přilákat nové. (Juřík, 2001; Juřík 2003)

2.3.6 Co-branded Card

Co-branded Card je vydávána ve spolupráci banky nebo jiné finanční instituce s komerční organizací. Tyto společnosti spolu tvoří strategické partnery. Vydavatel díky těmto kartám snáze získá nové klienty ať již přímým nebo nepřímým přístupem do databáze klientů partnerské instituce a zvýší i své výnosy z karetních transakcí, protože vlastníky karet jsou často movitější zákazníci. Partner může získat novou cestu ke komunikaci se zákazníkem, a to formou zasílání své reklamy společně s měsíčním výpisem. Reklamu si vytváří i pomocí loga uvedeného na kartě. Pro partnera může tato spo-

lupráce znamenat i úsporu nákladů spojených s vydáváním vlastních karet nebo může od banky získávat podíl z provedených plateb. (Juřík, 2003)

Zákazníka k držbě karty motivuje možnost využití zvýhodněných nabídek, věrnostních slev apod. nebo také drží kartu, protože chtějí získat přístup k produktům banky poskytovaných pouze držitelům co-branded card. (Juřík, 2003)

Co-branded card byly na trh zavedeny koncem 80. let americkou bankou Marine Midland Bank společně s Continental Airlines. Hlavním důvodem zavedení bylo nasycení trhu obecnými produkty a řada zejména movitějších zákazníků nebo těch, kteří mají dobrý přehled o trhu, byla již nespokojena s nekonkrétní komunikací ze strany bank. A tak vznikly dva velké nástroje k uspokojení vysokých nároků zákazníků – Co-branded Card a Affinity Card. Oba druhy karet jsou určeny pro specifické skupiny klientů. Cílový držitel karty je ve většině případů současně velmi dobrý zákazník partnera. Držitelé těchto karet jsou často bývalí uživatelé privátních platebních nebo věrnostních karet obchodních domů, aerolinií apod. (Dvořák, 2005; Juřík, 2003)

2.3.7 Affinity Card

Affinity Card vydává banka nebo specializovaná organizace společně s nekomerčním subjektem, jako je například charitativní či zájmová organizace. Jedná se o cílené získání skupiny osob spojující společné zájmy, povolání nebo členství v zájmových klubech pro platební karty konkrétního vydavatele. Banka se vydáním této karty může dostat k movitějším klientům. Klient navíc placením touto kartou podporuje zájmy daného nekomerčního subjektu, jelikož za každou platbu provedenou touto kartou daná instituce získá od banky předem sjednanou provizi. (Dvořák, 2005; Juřík, 2003)

2.3.8 Prestižní karty

Jedná se o kartu nabízející držiteli vyšší prestiž. Zprvu vydávaná zlatá karta se od obyčejných lišila pouze vyšším finančním limitem a cestovním pojištěním v ceně karty. Časem rostla nabídka speciálních služeb jako zajištění slev v hotelech a autopůjčovnách, zařazení do věrnostních programů leteckých společností, zdarma karta International Airline Passengers Association apod. Všechny tyto výhody vedly k masové nabídce zlatých karet téměř do všech segmentů klientely, kvůli čemuž karta ztrácela svou hod-

notu. Z toho důvodu byly zavedeny tzv. platinové karty. Rozdílem byly určité služby navíc, které zvyšovaly prestiž karty, jako je nepřetržitá klientská linka nebo pojištění ke kartě. Minimální limit karty pak byl 10 000 USD a zákazník za ni zaplatil 395 USD, oproti tomu zlaté karty zmiňované výše byly buď zdarma, nebo za nízký poplatek do 40 USD. Platinová karta však není to nejlepší, co může klient získat. Nejvyšší řadou karet jsou tzv. Ultimate Cards. (Juřík, 2003)

2.4 Náležitosti platební karty

Historicky první karta byla vyrobena z plechu (jednalo se o platební kartu společnosti Western Union), někteří vydavatelé pro své karty zvolili tvrdý papír. To je dnes již minulostí. Jak rozměr, tak i fyzikální vlastnosti karty jsou dány mezinárodní normou ISO 3554. Velikost karty je 85,6 x 54,0x0,76mm a je vyrobena z třívrstvého PVC. I velikost písma je dána standardy a musí být ražena písmem OCR 7B ve velikosti 3,63. Na kartě nalezneme údaje o držiteli, které jsou na kartu přenášeny různými způsoby. Pokud má být karta používána i v mechanických snímačích tzv. imprinterech, tak jsou údaje na přední stranu karty vyraženy speciální reliéfní ražbou tzv. embossingem. Dle normy ISO 3554 jsou na přední straně v dolní části uvedeny již zmiňované údaje o držiteli. (Juřík, 2001; Schlossberger, 2000)

Karty musí na základě několika odlišných norem obsahovat:

1. Logo vydavatele karty
2. Logo bankovní asociace
3. Čip
4. Číslo karty = Account Number Line. První dvojčíslí nebo první číslice určují druh karty podle následujícího výčtu. V tomto řádku musí být navíc uvedeno šestimístné identifikační číslo vydavatele karty. Toto číslo je vydavateli přidělováno podle normy ISO/IEC 7812-1,2.

0. *„Pro budoucí přidělení hospodářským sektorům*

1. *letecké společnosti*

2. *letecké společnosti a budoucí přidělení*

3. *Travel and Entertainment Cards – American Express 37, Diners Club a Carte Blanche 38*

4. *bankovníctví a finanční odvětví (VISA)*
5. *bankovníctví a finanční odvětví (MasterCard)*
6. *obchod a bankovníctví (Maestro, Discover Card aj.)*
7. *petrochemie*
8. *telekomunikace a budoucí přidělení*
9. *vyhrazeno pro přidělení národními normalizačními orgány“ (Juřík, 2003, str.75)*

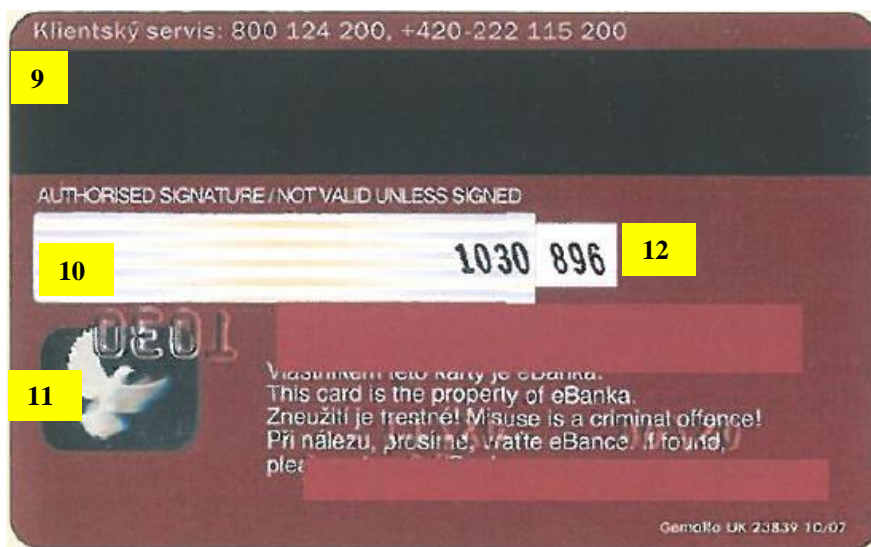
5. BIN – Bank Identification Number. Jedná se o čtyřmístné číslo udělované karetní asociací dané bance. Při znalosti prvních 6 znaků jsme schopni identifikovat, která banka kartu vydala.
6. Valid Data Line – jedná se o období platnosti karty. Je uveden pouze měsíc a rok. Karty uvádí buď pouze konec platnosti, nebo začátek s koncem platnosti.
7. Jméno držitele karty v maximální délce 27 znaků
8. Jméno společnosti, k jejímuž účtu je karta vydána. Tento údaj je uveden pouze v případě, že se jedná o služební kartu.
9. Magnetický proužek
10. Podpisový proužek umístěný zpravidla na zadní straně karty. Proužek je určen k vzorovému podpisu jejího držitele a je vyroben ze speciálního papíru, který při pokusu o mechanickou, tepelnou či jinou změnu originálního podpisu změní svou strukturu a zaručuje tak ochranu proti padělání.
11. Hologram
12. CVC nebo CVV kód který slouží k placení na internetu prostřednictvím platební karty. (Bezpečné placení kartami, 2001-2016; Card Security Features, 2008; Juřík, 2001; Schlossberger, 2000)

Obrázek 1: Přední strana karty

Zdroj: (Juřík, 2012)

Obrázek 2: Zadní strana karty

Zdroj: (Juřík, 2012)

2.5 Ochrana proti zneužití

Jelikož v minulosti docházelo k častému zneužití ukradené, ztracené či doručované karty, kartové systémy společně s bezpečnostními specialisty neustále vyvíjeli ochranná opatření, která budou velice těžko napodobitelná a pro podvodníky finančně nákladná na padělání. Jako příklad lze uvést zavedení čipu v kartách. Mezi ochranné prvky patří

v místě snadno ověřitelné identifikační prvky držitele, jako jsou fotografie, podpis, hologram a barevnost. Pokud při kontrole karty příjemce nabude podezření na její padělání, může dále pravost karty ověřovat pomocí jednoduchých pomůcek jako mikrotext, gilošové ozdoby, hologramy, UV barvy. K verifikaci klienta slouží zejména identifikační kód PIN, jeho podpis nebo biometrické prvky (otisk prstu apod.). (Juřík, 2003)

Mezi základní ochranné prvky karet se řadí:

- Mikrotext, který nalezneme většinou u loga kartové společnosti
- Kódované rozmístění dat na magnetickém proužku
- Ultrafialový tisk, kdy se po posvícení ultrafialovým světlem na povrchu přední strany karty objeví identifikační znaky produktu
- Kód CVC v případě MasterCard a CVV v případě karet spol. VISA. Kód je uveden za podpisovým proužkem
- Uvedené čtyřmístné číslo BIN na přední straně karty, které se musí shodovat s prvními čtyřmi čísly platební karty
- Poslední 4 číslice čísla účtu se musí shodovat se 4 číslicemi, které jsou vidět na účtence držitele karty.
- Hologram. (Card Security Features, © 2008; Schlossberger, 2000)

2.6 PIN

PIN (zkratka z anglického Personal Identification Number) je jedním z ochranných prvků karty, užívaným k ověření totožnosti klienta, používaný již u první bankomatové karty, která měla podobu dřevěného štítku. Tehdy byl PIN zakódován v dřevěném štítku nebo v magnetickém proužku karty. PIN dával klientům pocit, že platba provedená kartou je bezpečnější než platba hotovostí, šlo však spíše o marketingový tah bank. Kvůli jednoduchému algoritmu výpočtu PIN kódu z čísla karty začali podvodníci začátkem 70 let prolamovat jeho bezpečnost, a proto bylo nutné vyvinout novou technologii algoritmu výpočtu, která by bankám pomohla zajistit vyšší bezpečnost, dostupnost a snadnou ověřitelnost. V jeho vývoji byli angažováni jak specialisté z FBI v USA tak i M15 z Velké Británie. Postupem času existovalo ve světě několik technologií na tvorbu a ověřování PIN, které bylo nutné sjednotit. S konečným způsobem přišla až společnost IBM, splňující tehdejší normy, určující podmínky pro vývoj šifry k bezpečnému používání osobních počítačů v úřadech federální vlády. Zanedlouho byl daný způsob šifrová-

ní národní bezpečnostní agenturou zveřejněn a vydán pod názvem DES (Data Encryption Standard = standard šifrování dat). (Juřík, 2003)

2.7 Hologram

Hologram vznikl již roku 1983 a byl implementován na karty společnosti MasterCard. VISA ji následovala rok poté. Hologram slouží ke zvýšení ochrany karty proti jejímu zneužití – výroba padělku karet je složitější a pro veřejnost jsou případné padělky snadněji odhalitelné. Za dobu své existence prošel řadou změn.

Nejnovější hologram MasterCard má podobu dvou planet s na pozadí se opakujícím nápisem “MasterCard” (viz obr. č. 3) Při pohybu kartou se díky odražení světla zdá, že se planety pohybují. MasterCard má pro hologram přednostně určenou přední stranu platební karty, alternativně ho však lze umístit i dozadu. Hologram používaný u debetních karet společnosti MasterCard nemusí mít ani podobu dvou planet, ale pouze dvou kruhů s nápisem Debit. (viz obr. č. 3) Poslední možností je umístění loga i na magnetický proužek. (Card Security Features, © 2008)

Obrázek 3: Hologram společnosti MasterCard

Zdroj: (Card Security Features, © 2008)

Na kartách VISA je zobrazen mezinárodní symbol míru – holubice (viz obr. č. 4) (Juřík, 2003)

Obrázek 4: Hologram společnosti VISA

Zdroj: (Juřík, 2003)

K tisku hologramu je oprávněna pouze jedna tiskárna na světě, která ho pak dodává do několika desítek tiskáren cenin, které hologram zalisují do povrchu karty pod polymerní fólii. (Juřík, 2003)

2.8 Další opatření pro ochranu proti zneužití

Před zneužitím karty klienta zabudované ochranné prvky vždy neochrání, je proto nutné, dodržovat několik základních pravidel:

1. Kartu je vhodné držet odděleně od ostatních dokladů, opatřit ji podpisem ihned po převzetí, pokud je klient držitelem již neplatné karty, měl by ji znehodnotit.
2. Při provádění transakce by neměl kartu spouštět z očí, neměl by ji půjčovat a měl by se pravidelně ujíšťovat, zda kartu neztratil. Pokud dojde k její ztrátě, kartu je nutné ihned zablokovat a v případě krádeže ihned kontaktovat policii. Po provedení transakce si má klient pro jistotu ověřit, že dostal do rukou zpět svou kartu. Potvrzení o provedené transakci je dobré si uchovat a nezapomínat pravidelně kontrolovat výpis transakcí. V případě zjištění neobvyklé transakce je nutností kontaktovat vydavatele karty.
3. Klientovi je doporučováno, aby nikomu nesděloval PIN kód, a to ani policii, bance, jiné osobě, prostě nikomu. Je nutností, aby byl klient při zadávání PIN kódu diskrétní a dával si pozor, aby ho nikdo nepozoroval, a to včetně kamer. Všechny dokumenty, které obsahují PIN ke kartě, je dobré skartovat.
4. V případě, že klient nemá důvěru v obchodníka či internetový obchod, je doporučováno využití hotovostní platby. (Desatero pro držitele platebních karet, © 2016)

V případě, že klient kartu ztratí, je mu odcizena nebo má podezření na její zneužití, existuje možnost kartu blokovat a to zpravidla zavoláním na klientskou linku. Za blokaci karty si některé banky účtují poplatek. V případě její ztráty je však dobré případný poplatek uhradit, protože všechny platby provedené touto kartou jdou na účet klienta a banka za ně nenese žádnou odpovědnost. Od chvíle, kdy klient nahlásí ztrátu karty, přebírá zodpovědnost za výběry a platby banka. Blokací karty zajistíme odmítnutí všech autorizovaných transakcí, jedná se o vratný krok, který můžeme zrušit. (Blokace karty, © 2010 – 2016; Juřík, 2001)

Pokud je ztracená karta embosována, musí být zařazena na stoplist, díky kterému je zabráněno neautorizovaným transakcím. Zařazení na stoplist je trvalé, nevratné a banky si za tuto službu mohou účtovat vysoké poplatky. Z tohoto důvodu některé banky nabízí doplňkovou službu pojištění platební karty proti ztrátě či odcizení. (Blokace karty, © 2010 - 2016)

2.9 Druh záznamu

„Druh záznamu na kartě je jedním z faktorů ovlivňujících způsoby možného použití karty“ (Juřík, 2001, str. 42) Rozlišujeme následující druhy záznamu:

1. Reliéfni záznam
2. Magnetický záznam
3. Čipové karty
4. Laserové karty (Juřík, 2001)

2.9.1 Reliéfni záznam

Reliéfni záznam je určen pro použití v mechanických snímačích, takzvaných imprinterech. Na kartu se vyrazí identifikační údaje klienta včetně čísla karty a její platnosti. Jedná se o takzvaný embossing. (Juřík, 2001)

2.9.2 Magnetický proužek

Magnetický proužek se vyznačuje jednoduchostí výroby a je velice flexibilní, díky čemuž snadno pronikl na bankovní trh. Objevil se začátkem 70. let minulého století. Magnetický proužek je definován normou ISO a obsahuje celkem tři záznamové stopy, přičemž každá z nich má svůj specifický účel. Číslo karty, její časová platnost, informace o tom, zda se jedná o tuzemskou či mezinárodní kartu, zda ji lze použít pro placení v terminálech nebo pro výběr z bankomatu je v tomto magnetickém proužku zaznamenáno. Přičemž první stopa obsahuje číslo karty a jméno klienta. Druhou stopu vyvinula Asociace amerických bankéřů pro on-line finanční transakce a je v bankovníctví nejpoužívanější. Obsahuje 40 numerických znaků včetně čísla karty. Na třetí stopě býval zaznamenán parametr pro ověření PIN kódu používaného pro ověření totožnosti klienta u off-line bankomatů. Na této stopě byly uvedeny informace o disponibilním limitu karty a datum poslední transakce. Výhodou karty s tímto druhem záznamu je její jednoduchost a tím pádem i nízké náklady na výrobu. Na druhou stranu je

velikým omezením kapacita magnetického proužku – 1288 bitů. Tuto překážku odstraňují čipové karty (Juřík, 2003; Juřík, 2012; Dvořák 2005)

2.9.3 Čipová karta

S myšlenkou čipové technologie přišel roku 1974 francouzský novinář Roland Moreno, který přihlásil svůj patent na elektronický prsten, použitelný k placení v obchodě vybaveného speciálním snímačem. Prsten by bylo nutné nabít na pobočce banky. Nápad jako takový však nikoho v tehdejší době nenadchnul, až na jednoho ředitele technického vývoje, který mu poradil zabudovat čip do karty. První karty s mikročipem byly trhu ukázány roku 1975. (Juřík, 2012)

Základním znakem čipové karty je uložení všech potřebných informací do jednoho mikročipu. Je definováno několik typů čipových karet lišících se stupněm zabezpečení, použitou technologií a zajištěnou výrobní cenou. Nejlevnějším a také nejméně bezpečným typem je paměťová karta (Memory Card), se kterou se můžeme setkat například u předplatných karet. Bezpečnější, a to zejména díky požadavku na vložení tajného kódu potvrzujícího právo na přístup k datům uloženým v paměti, je paměťová karta s autentizační logikou. Nejvyšším stupněm ochrany se pak mohou pochlubit mikroprocesorové karty s takzvanou aktivní inteligencí používané v bankovníctví. Osobám, které potvrdí svou totožnost zadáním přístupových kódů, je umožněn přístup k datům, změna dat apod. Technologie mikroprocesorové karty dokáže odhalit pokus o neautorizovaný přístup k datům a umí se proti němu bránit smazáním veškerých dat a programu. (Juřík, 2012; Dvořák 2005)

Díky své velké kapacitě obsahuje čip i data o stavu konta, a tak při placení kartou odpadá nutnost přímého spojení s bankou klienta, kvůli nutnosti ověření krytí platby zůstatkem na kontě. Ve srovnání s magnetickým proužkem je čipová karta bezpečnější proti zneužití. (Dvořák, 2005)

V dnešní době jsou již všechny platební karty opatřeny čipem a to zásluhou mezinárodního standardu EMV vytvořeného bankovní asociací VISA, Europay a MasterCard. Dle tohoto standardu byly všechny banky povinné nahradit tehdejší platební karty za čipové. (Juřík, 2003)

Roku 1998 vydaly asociace VISA a MasterCard závazný časový plán pro přechod bank z magnetických karet na čipové. Součástí tohoto plánu byl přesun odpovědnosti za zneužití karet na banky, které ještě v lednu roku 2005 nebudou používat technologii čipových karet. Pokud dojde ke zneužití čipové karty v platebním terminálu, který nepodporuje práci s čipem, nese ve většině případů odpovědnost zúčtovací banka obchodníka. Samozřejmě toto pravidlo je dodrženo i v případě, kdy dojde ke zneužití v důsledku použití karty, která není opatřena čipem, přestože obchodník vlastní platební terminál se snímačem čipových karet – odpovědnost pak padá na vydavatele karty. (Juřík, 2003)

2.9.4 Laserové karty

Laserové karty jsou založeny na principu záznamu dat na kompatibilní disk. Karty se i přes svou velkou kapacitu paměti (i více jak 4 MB) v bankovním neuchytily. Jejich nevýhodou je nemožnost mazat již jednou nahraná data. Nahraná data lze snadno číst, proto jsou často šifrována. Karty je nutné proti padělání chránit hologramem, mikrotextem apod. Čipové karty se ukázaly jako bezpečnější a snímače na čipové karty jsou i levnější. (Juřík, 2003)

2.10 Způsob použití platebních karet

2.10.1 Bezhotovostní placení

Prvním předpokladem k bezhotovostní platbě kartou je uzavření smlouvy mezi obchodníkem a bankou, která má od dané karetní asociace licenci k této činnosti, jedná se o tzv. acquireiring. Existují dvě varianty na provedení platby – prostřednictvím mechanického přenosu údajů z karty, nebo prostřednictvím elektronického přenosu dat. (Dvořák, 2005)

Platbu prostřednictvím **mechanického přenosu údajů** z karty na účtenku lze realizovat pomocí imprinteru neboli žehličky. Při použití tohoto způsobu platby prodávající vloží embosovanou kartu do imprinteru, na kterém je připevněný plechový identifikační štítek obchodníka a položí na něj samokopírovací prodejní doklad. Po přejetí rukojetí se zabudovanými přítlačnými válečky dojde k otištění údajů z karty na účtenku, na kterou pak prodávající doplní placenou částku, datum, podpis a v případě nutnosti autorizace transakce i autorizační kód. Klient tento doklad také opatří svým podpisem.

Originál dokladu odesílá obchodník své zúčtovací bance, druhou si ponechá a třetí dá klientovi. U plateb prostřednictvím imprinteru je stanoven tzv. autorizační limit, do kterého nemusí být transakce ověřena telefonickým dotazem. V případě překročení tohoto limitu je nutností transakci ověřit zavoláním do příslušného autorizačního centra. Při povolení transakce obdrží obchodník tzv. autorizační kód, který vyplňuje do stanovené kolonky prodejního dokladu. V případě, kdy placená částka nepřekračuje limit nutný k autorizaci, musí obchodník zkontrolovat, zda karta není uvedena na stoplistu. (Dvořák, 2005; Juřík, 2003; Pokyny pro přijímání platebních karet, 2009)

Důvodem pro vznik těchto mechanických snímačů byla nutnost urychlit tehdejší proces ručního vyplňování všech údajů do prodejního dokladu. Při vyplňování prodejního dokladu docházelo k nečitelnému nebo chybnému zápisu číslic a proces byl zbytečně zdlouhavý. Obchodník musel na doklad kromě částky, data a podpisu vyplňovat i jméno, identifikační číslo klienta a identifikaci prodejního místa. Embosovanou platební kartou lze v současnosti platit v obchodech, které nedisponují elektronickým terminálem nebo v případech, kdy z nějakých důvodů dojde k přerušení komunikace prostřednictvím terminálu. (Juřík, 2003; Spotřebitelský slovníček základní bankovní a finanční terminologie, b.r.)

S růstem počtu transakcí a vydaných karet se stalo i realizování transakce pomocí imprinteru zdlouhavé a časově nákladné. Současně rostl poměr zneužívaných karet a tím docházelo k neustálému snižování limitu pro ověření transakce a rostl počet telefonátů právě z důvodu nutnosti ověřování těchto transakcí. Samozřejmě rostl i počet papírových dokladů, které musely banky zpracovávat. Proto se hledal způsob, jak tento proces urychlit. Ke změně došlo ve druhé polovině 70. let, kdy byl zkonstruován první **elektronický platební terminál**. U plošného zavedení terminálů ve světě hrála významnou roli kromě Spojených států i Francie. (Juřík, 2003)

U prvních terminálů bylo nutné na klávesnici natypovat údaje jako číslo karty, placenou částku apod. Autorizaci pak bylo nutné provést buď ověřením proti databázi zablokovaných karet, která byla nahrána do paměti terminálu, nebo zavoláním do centra daného platebního systému. Následující druhá generace platebních terminálů kontrolovala transakci prostřednictvím záznamů o finančním limitu, časové platnosti a druhu použití na magnetickém proužku současně s kontrolou seznamu zakázaných a zablokovaných karet uloženém v terminálu. Několikrát týdně byly informace o provedených

transakcích přeneseny do banky. Dnes pracují platební terminály v on-line režimu a data jsou přenášena pomocí GSM, GPRS nebo Bluetooth a podporují provoz více aplikací současně – provozují platební, věrnostní a jiné operace. Transakce je ověřena okamžitě v autorizační centrále kartového centra. (Juřík, 2003) „*Nejnovější platební terminály podporují rovněž platby bezkontaktními kartami.*“ (Juřík, 2012, str. 109)

2.10.2 Výběr hotovosti v bankomatech

Bankomat neboli ATM (Automated Teller Machine) byl prvním počítačovým zařízením obsluhovaným laiky, kteří ve své době neměli praktické zkušenosti s používáním počítačů. Zpočátku bylo umožněno využívat bankomat pouze úzké skupině lidí - těm, kteří vlastnili účet v bance, která bankomat provozovala. Tato překážka byla prolomena v 80. letech rozvojem telekomunikace a bylo tak umožněno vybudovat sdílené bankomatové sítě, které provozuje více bank najednou. (Juřík, 2003)

Zprvu byl výběr z bankomatu jiné banky pro klienty zcela zdarma, banky však za použití „cizího“ bankomatu platily tzv. výměnný poplatek, který sloužil k pokrytí provozních nákladů. Jelikož Americké banky zastávaly názor, že pokud je klientovi nabídnuta možnost výběru hotovosti i mimo síť bankovních poboček, čímž vlastně získává službu navíc, musí si za ni také zaplatit. Z tohoto důvodu byly zavedeny poplatky za výběr z cizí banky, které sloužily k pokrytí neustále rostoucích provozních nákladů. Proti tomuto poplatku se ozvaly menší banky, které se bály vytlačení většími bankami vlastnicími rozsáhlou sítí bankomatů. Snažili se tak poplatky pomocí zákonů zrušit, bohužel bezvýznamně. (Juřík, 2003)

Dřívější bankomaty fungovaly v off-line režimu, který používal údaje zaznamenané v magnetickém proužku. „*Zde byla uvedena identifikace klienta, zakódovaný PIN a finanční limit karty a disponibilní limit, který se snižoval s každou transakcí*“. Po uplynutí daného časového úseku došlo automaticky k obnovení limitu a klientovi bylo umožněno čerpat částku znovu. Aby bylo klientovi znemožněno přečerpání či zneužití ztracené karty, byla v bankomatu nahrána databáze dočasně zakázaných a ztracených karet. Tyto údaje byly aktualizovány v pravidelném časovém horizontu. Přenos informací o provedených transakcích a nahrání informací o zakázaných kartách probíhalo pravidelně přenosem na disketě nebo dálkově pomocí modemu. (Juřík, 2003)

Dnešní automaty pracují v on-line režimu a jsou tak napojeny pomocí datové sítě do autorizačního centra. Ověření provedených transakcí tak probíhá on-line v reálném čase přímo u vydavatele karty. K ověření transakce dojde v několika sekundách. Na magnetickém proužku již není zaznamenán ani PIN, ani finanční limit transakce. (Juřík, 2003)

Když v 90. letech došlo k nasycení trhu bankomaty, začaly banky hledat další služby, které by prostřednictvím bankomatu mohly nabídnout, a tak bylo klientovi umožněno např. dobíjení mobilního telefonu, příjem vkladu hotovosti. To vše dalo vzniku víceúčelovému zařízení. (Juřík, 2003)

Bankomat se skládá z části operátorské a klientské. Část určená k obsluze zákazníkem je vybavena monitorem, klávesnicí, bočními funkčními klávesami, čtečkou karet, výplatním slotem a tiskárnou účtenek. Část, která není určená klientovi, ale operátorovi se skládá z řídicího počítače, operátorského monitoru, klávesnice, žurnálové tiskárny a trezoru, jehož součástí je pak výplatní modul s peněžními kazetami a odpadní kazetou. V trezoru se též nachází kódovací modul zajišťující kódování autorizačních zpráv. (Schlossberger, 2000)

V současné době se lze setkat se dvěma základními typy bankomatů:

- Jednoúčelové sloužící pouze k výplatě hotovosti tzv. Cash Dispensing Machine – CD
- Víceúčelové umožňující mimo jiné ukládání hotovosti, výpisy z účtů, směnárenské operace apod. (Juřík, 2003, Pokyny pro přijímání platebních karet, 2009)

2.10.3 Výběr hotovosti na pobočkách bank – Cash Advance

Hotovost je možné získat také na pobočkách bank a směnárén díky službě zvané Cash Advance. Při předložení platební karty a zažádání o výběr hotovosti je klient vyzván k předložení průkazu totožnosti a poté je platba autorizována. Výběr na pobočce je však spojen s relativně vysokým poplatkem a stává se tak pro klienta nevýhodným, proto je tento způsob výběru využíván většinou v případech, kdy z nějakých důvodů klient nemůže využít bankomat, např. když bankomat není dostupný nebo v případech, kdy

klient potřebuje vybrat jednorázově částku, která přesahuje limit stanovený pro výběr z bankomatu. (Dvořák, 2005)

2.10.4 Výběr hotovosti v obchodech – Cash Back

Pokud klient platí v obchodě platební kartou, může zároveň požádat o výběr určité částky v hotovosti, tato služba se nazývá Cash Back. Autorizována je pak jak částka za nákup tak i požadovaná částka k vyplacení hotovosti. Z bezpečnostních důvodů je téměř vždy vyžadováno zadání PIN kódu. Klientovi tato služba přináší vyšší komfort a obchodníkovi snižuje objem hotovosti v pokladně a navíc za vydání hotovosti obdrží odměnu. (Dvořák, 2005)

2.10.5 Platba na internetu

Jelikož došlo v posledním desetiletí k velkému rozmachu internetu, začalo se i hojně využívat placení prostřednictvím sítě. V minulosti byla vyvíjena spousta metod zabezpečení těchto plateb a vznikl tak například i dnes využívaný protokol SSL (Secure Sockets Layer) zabezpečující přenos důvěrných dat na internetu pomocí jejich zašifrování. Dnes je součástí každého internetového prohlížeče. Bohužel SSL neověřuje identitu jak zákazníka tak ani obchodníka. Proto byl ve spolupráci VISA, MasterCard a firmy IBM, Microsoft, Netscape, RSA a mnoha dalších v druhé polovině 90 let vyvinut bezpečnější protokol SET (Secure Electronic Transaction). Vzhledem ke své nákladovosti na implementaci a komplikovanosti se však neprosadil. Nakonec oba největší platební systémy zavedly v roce 2001 své metody pro bezpečné placení na internetu - 3D Secure: MasterCard SecureCode a Verified by VISA (obr.č.5). (Juřík, 2012)

Obrázek 5: Logo 3D Secure

Zdroj: (Bezpečné placení kartami, © 2001 - 2016)

Pokud vydavatel karty využívá technologii 3D Secure, ale zúčtovací banka obchodníka ne, odpovědnost za zneužití karty nese banka obchodníka a naopak. (Juřík, 2012)

Pokud při nákupu na internetu klient zvolí způsob úhrady platební kartou a vyplní všechny nezbytné údaje, odešle banka obchodníka běžný autorizační dotaz do kartového systému VISA nebo MasterCard. V případě, že je i banka klienta zapojena do systému 3D Secure, „žádost o ověření platby se přes internetový prohlížeč zákazníka dostane zabezpečenou cestou k vydavateli karty. Ten přes internet požádá klienta o zadání hesla a o výsledku autorizace informuje zúčtovací banku obchodníka. Proběhne-li autorizace úspěšně, obdrží internetový obchod povolení nákup provést.“ (Juřík, 2012, str.166)

Při platbě kartou na internetu je zákazník vyzván k vyplnění následujících údajů:

- 16 místné číslo karty
- Datum platnosti karty ve formátu MM/RR
- CVC (pro MasterCard a Maestro karty) nebo CVV (Visa karty) kódu. Toto číslo klient nalezne na zadní straně naší platební karty za podpisovým proužkem. (Bezpečné placení kartami, © 2001 - 2016)

Klient si může možnost platby kartou na internetu zablokovat a to zpravidla nonstop ve své internetové bance. (Bezpečné placení kartami, © 2001 - 2016)

Ani jednu z metod zabezpečení 3D Secure však nevyužívají největší internetové e-shopy v USA. Jedná se o PayPal a Google. Oba tyto obchody si zajišťují zabezpečení transakcí vlastním systémem. (Juřík, 2012)

PayPal, byl založen za účelem bezpečného placení na portálu eBay koncem roku 1998. Účet, který si klient musí založit, pokud chce platit prostřednictvím tohoto systému, je nutné spojit s účtem, respektive s číslem platební karty, která bude používána pro dobíjení limitu na PayPal účtu. Platební metoda PayPal je akceptována na mnoha dalších obchodních portálech. (Juřík, 2012)

2.10.6 Bezkontaktní placení neboli Proximity Payment

Bezkontaktní čipové karty byly zavedeny již v polovině 90. let. Jedná se o placení přiblížením bezkontaktní platební či předplatní karty nebo jiného zařízení jako je například mobilní telefon do těsné blízkosti platebního zařízení, které nazýváme POI = Point Of Interaction. Prvním, kdo přišel s touto formou placení je společnost JCB, testující bezkontaktní čipové karty v Japonsku na Tchay-wanu. Bezkontaktní placení funguje

na technologii NFC, která byla přijata nejprve asociacemi MasterCard a VISA a nakonec pak dalšími platebními systémy. Roku 2002 byly vydány i specifikace pro tyto bezkontaktní platby. (Juřík, 2012)

Každá ze společností si pak vytvořila vlastní značku pro bezkontaktní karty – bezkontaktní karty VISA nesou název PayWave, MasterCard název PayPas a American Express Expresspay. Při využití této technologie stačí při placení přiblížit čipovou platební kartu k bezkontaktnímu snímači. Ve zlomku sekundy pak mezi duálním čipem karty a platebním terminálem proběhne výměna potřebných informací. (Juřík, 2012)

Při nákupu do 500 Kč není klient vyzván k ověření pomocí PIN kódu. Zákazník se nemusí obávat, že by pouhým projitím kolem platebního terminálu omylem zaplatil, protože pro platbu je nutné kartu přiložit do jeho těsné blízkosti, cca 2 cm od terminálu. Zpracování platby je potvrzeno zvukovým signálem a klient obdrží stvrzenku. Bezkontaktně lze platit na všech místech, které jsou označeny symbolem bezkontaktního placení. (Viz obr. č. 6) (Juřík, 2012)

Obrázek 6: Symbol bezkontaktního placení

Zdroj: (Moderní platební metody, © 2001-2016)

2.10.7 Bezkontaktní nálepka

V současné době se dá platit například i klíčem či mobilním telefonem a to díky bezkontaktní nálepce, kterou lze na tyto předměty jednoduše umístit. Nálepky byly na trhu představeny koncem roku 2002 společností MasterCard International, jednalo se tehdy o pilotní projekt nazvaný Simply Way to Pay. (Juřík, 2012)

Platba nálepkou probíhá stejně jako bezkontaktní platební kartou a to jednoduchým přiložením k bezkontaktnímu platebnímu terminálu. (Moderní platební metody, © 2001-2016)

3 Metodika, hypotéza a cíl práce

Cílem této bakalářské práce je analyzovat stav nabídky platebních karet a s nimi spojených služeb v ČR. Pro dosažení cíle byla práce rozdělena na 3 hlavní části:

- Průzkum trhu za účelem shromáždění informací o nabízených produktech z internetových stránek porovnávaných společností.
- Porovnání nabízených produktů na základě zjištěných informací za použití vědeckých metod analýzy, syntézy, indukce a dedukce.
- Vytvoření modelových situací.

Při tvorbě modelových klientů pro porovnání kreditních karet bylo vycházeno jak z „průměrného klienta“ definovaného panem Nacherem na internetových stránkách www.bankovnipoplatky.com, tak i s autorem subjektivně vytvořených klientů. Přičemž se autor snažil definovat co nejvíce typů klientů - klienty, kteří kartou v obchodech platí pravidelně a úvěr splácí v bezúročném období a požadují doplňkové služby. Klienty, kteří kartou příliš neplatí a využívají ji hlavně k poskytnutí úvěru, který celý rok splácí. Dále pak klienty, kteří kartou v obchodech platí často, a zároveň ji využívají k poskytnutí úvěru.

Pro porovnání debetních karet byl vždy uvažován „průměrný klient“ definovaný na internetových stránkách www.bankovnipoplatky.com

V práci jsou porovnávány produkty následujících **bankovních institucí**:

- Česká spořitelna, a.s. dále jen ČS
- Komerční banka, a.s. dále jen KB
- Československá obchodní banka, a. s. dále jen ČSOB

Informace o nabízených produktech jednotlivých bankovních institucí byly čerpány z jejich internetových stránek - www.csas.cz, www.kb.cz, www.csob.cz.

Informace o cenách jednotlivých služeb byly čerpány ze sazebníků bank dostupných na stránkách společností.

Pro srovnání nabízených produktů byly použity logické metody zahrnující metody využívající principy logiky a logického myšlení, kterými jsou: analýza, syntéza, indukce a dedukce.

Analýza je proces reálného nebo myšlenkového rozčlenění zkoumaného celku na části. Jedná se o rozbor vlastností, vztahů a faktů od celku k částem. Tyto části se pak stávají předmětem dalšího zkoumání. Pomocí analýzy je umožněno oddělit podstatné od nepodstatného.

Syntéza postupuje od části k celku. Umožňuje poznávat objekt jako celek. Jedná se o spojování poznatků získaných analytickým přístupem. „*Oba myšlenkové pochody (analýzu a syntézu) nelze chápat odděleně, izolovaně. Je důležité důmyslně rozebírat jev na menší složky a z nich potom sestavit celek.*“ (Molnár, Mildeová, Řezanková, Brixí, & Kalina, 2012, str. 42)

„**Indukce** je proces vyvozování obecného závěru na základě poznatků o jednotlivostech“. (Molnár, Mildeová, Řezanková, Brixí, & Kalina, 2012, str. 43) Na základě zjištěných poznatků jsou vytvářeny hypotézy, které jsou následně testovány. Závěry vyvozené pomocí induktivních myšlenkových pochodů jsou vždy ovlivněny subjektivními postoji (zkušenostmi a znalostmi) a mají proto omezenou platnost.

Dedukce vychází ze známých, ověřených a obecně platných závěrů. Tyto závěry jsou aplikovány na jednotlivé dosud neprozkoumané případy. Pomocí dedukce je testováno, zda je vyslovená hypotéza schopna vysvětlit zkoumaný jev. (Molnár, Mildeová, Řezanková, Brixí, & Kalina, 2012)

Za účelem doporučení nejvýhodnější karty pro modelové klienty byla využita

- metoda vícekriteriálního rozhodování,
- nebo výpočet na základě stanovených počítatelných kritérií.

Metoda vícekriteriálního rozhodování pomáhá odlišit jednotlivá kritéria z hlediska jejich významnosti. Pro číselné vyjádření této významnosti jsou použity váhy. Použití této Fullerovy metody je podmíněno schopností rozhodovatele (klienta) určit pořadí důležitosti kritérií.

Fullerova metoda je založena na srovnávání navzájem vždy pouze dvou kritérií, u kterých může rozhodovatel snáze určit, které je důležitější. Používá se při větším počtu kritérií, která je potřeba srovnat. Fullerův trojúhelník je tvořen dvojřádky, v nichž se každá dvojice kritérií vyskytuje právě jednou. U každé dvojice hodnotitel vyznačí číslo kritéria, které považuje za důležitější.

Nakonec je pro každé kritérium spočítáno, kolikrát je označeno jako preferované před jiným kritériem. Počet preferencí pro každé kritérium je vydělen počtem všech porovnávání, a tím jsou získány váhy jednotlivých kritérií.

V případě, kdy některé kritérium vyjde jako kritérium s nulovou vahou (nebude tedy pro rozhodovatele nikdy významnější než jiné kritérium), je četnost preferencí každého kritéria zvýšena o 1 a jmenovatele ve vzorci (celkový počet všech pozorování) zvýšen o n (počet kritérií).

Ve druhé fázi je nutno pomocí metody pořadí kritériální matice převést na matici pořadí. Postupně se podle zadaných kritérií k jednotlivým variantám platebních karet přiřadí jejich pořadí. Na základě vypočítaných preferencí kritérií (vah) je vypočítáno vážené pořadí variant. Varianta s nejmenším součtem je tou nejlepší. (Friebeľová, b.r.)

Ke zpracování tabulek a k vzájemnému porovnání nabízených karet pomocí výše zmíněných metod byl využit Microsoft Excel.

Hypotézy práce:

1. Každá z nabízených kreditních karet je výhodná pro určité klienty s určitými specifickými požadavky a není proto možné jednoznačně určit nejvýhodnější produkt na trhu bez přihlédnutí k těmto požadavkům
2. Výhodnost debetní karty nelze posuzovat samostatně bez přihlédnutí k cenám a poplatkům spojeným s osobním účtem.

4 Praktická část

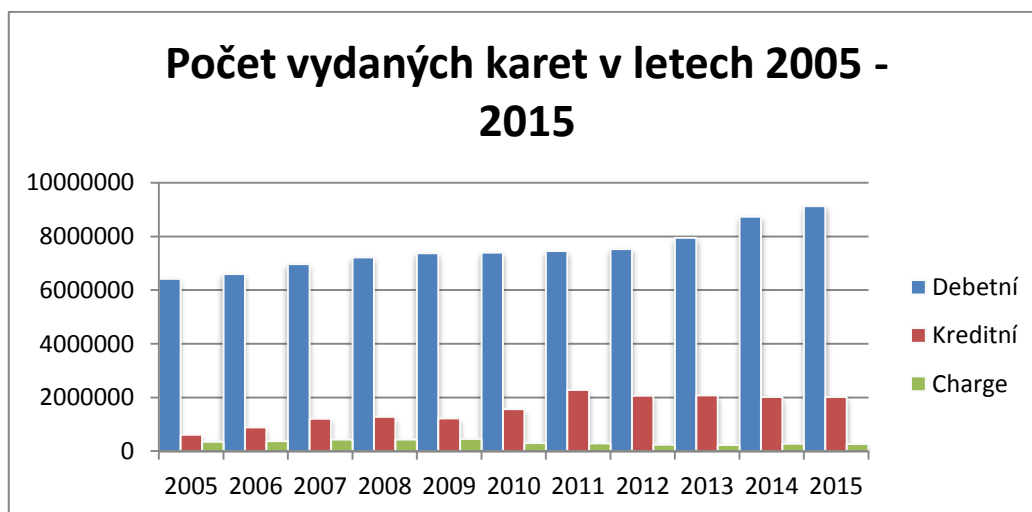
4.1 Analýza trhu

První část bakalářské práce je zaměřena na prozkoumání trhu platebních karet v ČR. Touto činností se v ČR zabývá Sdružení pro bankovní karty, která na svých internetových stránkách www.bankovnikarty.com každé čtvrtletí zveřejňuje statistiky o platebních kartách, ze kterých se dá mimo jiné zjistit počet vydaných kreditních a debetních karet, počet transakcí, provedených kartami a počet vydaných karet s ohledem na vydavatele karty.

Pro potřeby této práce byla vybrána data o počtu a poměru vydaných debetních a kreditních karet v letech 2005 – 2015. Výsledky jsou zobrazeny v grafu č. 1. Jak je z tohoto grafu patrné, počet vydaných debetních karet každým rokem roste. V roce 2015 bylo vydáno 9 131 920 kusů.

Počet vydaných kreditních karet je ve srovnání s debetními kartami několikanásobně nižší. Roku 2005 bylo vydáno téměř 10krát méně kreditních karet oproti debetním, v roce 2015 již pouze 4,5krát méně. Jak je z grafu patrné, počet vydaných kreditních karet zprvu roste. K viditelnému skoku došlo v roce 2011, kdy bylo vydáno celkem 2 288 981 ks karet - o 724 551ks více jak v přechozím roce. Od tohoto roku však počet vydaných kreditních karet spíše stagnuje. Nejméně vydávány jsou charge karty.

Graf 1: Počet vydaných karet v letech 2005 - 2015

Zdroj: (Statistiky SBK, © 2016)

4.2 Popis vybraných bankovních institucí a jimi nabízených platebních karet

4.2.1 Česká spořitelna, a.s.

Česká spořitelna, která je od roku 2000 členem skupiny Erste Bank vznikla roku 1825. Jedná se o banku orientovanou nejen na drobné klienty ale i na města a obce. Je největší bankou v České republice, která se může pochlubit klientelou téměř 5 milionů. Na českém trhu je také úplně nejdéle a tak v klientech právem vyvolává pocit důvěry a stability. Česká spořitelna získala několik ocenění, mimo jiné se již po 12 v řadě stala Nejdůvěryhodnější bankou roku a v loňském roce se stala Bankou roku 2015.

Debetní karty

Česká spořitelna ve svém portfoliu nabízí dva základní druhy debetních karet k účtům, jedná se o Visa Classic a Visa Gold.

Visa Classic umožňuje snadnou platbu v obchodech v České Republice i v zahraničí. Banka ji poskytuje zdarma k Osobnímu účtu ČS II, k Osobnímu kontu ČS je poskytnuta za poplatek 400 Kč. Karta klientům umožňuje bezkontaktní platby. Platba na internetu probíhá bezpečně a to díky službě 3D Secure. Klient může prostřednictvím této karty vybírat hotovost i v zahraničí za 125 Kč, navíc v případě použití bankomatu Erste Group ušetří 120 Kč. Síť bankomatů skupiny Erste je velice rozsáhlá a tak pro klienta není problémem najít tento automat ve všech prázdninových destinacích jako Chorvatsko, Rakousko, Slovensko, Maďarsko, Srbsko a Rumunsko, Černá Hora, Makedonie i Bosna a Hercegovina. PIN kód ke kartě lze změnit v bankomatech České spořitelny. V případě, že klient PIN kód zapomene, může využít služby zaslání tohoto kódu prostřednictvím SMS. Dva výběry z bankomatu jsou klientovi poskytovány zdarma, za výběr z cizího bankomatu pak zaplatí 40Kč. U tohoto produktu existuje optimalizace nákladů – klient si může zaplatit balíček služeb za cenu 29Kč měsíčně v jehož rámci získá neomezený počet výběrů z bankomatu zdarma.

VISA Gold je nabízena zdarma k osobnímu účtu ČS (tento produkt se již nenabízí) a k osobnímu kontu ČS. Ke kartě je možné sjednat cestovní pojištění, zdarma bohužel poskytováno není.

Kreditní karty

Kreditní karta odměna – jedná se o bezkontaktní kreditní kartu s možností splatit čerpaný úvěr do 55 dní bez jeho navýšení a bez ručení. Klientovi je poskytnut limit až 200 000 Kč. Za každou platbu uskutečněnou prostřednictvím této karty klient získá 1% z platby zpět. Volba, zda mu bude odměna připsaná na kartový účet u ČS nebo na penzijní připojištění nebo penzijní spoření České spořitelny nebo na Stavební spoření, je na něm. Měsíčně může takto klient ušetřit až 350 Kč. Karta je navíc zapojena do bonusového programu iBOD, díky kterému může klient za nasbírané body získat zajímavé výhody a slevy. Nespornou výhodou je možnost sbírat body a peníze zpět za platby i díky dalším 3 kreditním kartám pro blízké. Ke kreditní kartě je navíc, zdarma, poskytována kreditní nálepka.

Doplňkové služby

Všechny karty České spořitelny je možné připojistit pomocí **Pojištění karty a osobních věcí**, které klientovi mimo jiné vrátí peníze za neoprávněné zaplacení ukradenou kartou nebo vybrání hotovosti z této karty. Klient dostane zpět i vybranou hotovost z bankomatu a to v případě, kdy došlo k jejímu násilnému odcizení. Pokud jsou současně s kartou ztraceny nebo odcizeny i osobní věci jako peněženka, kabelka, dioptrické brýle, klíče, fotoaparát apod., jsou i tyto náklady klientovy nahrazeny a to včetně nákladů spojených se zajištěním nových osobních dokladů, průkazů, poplatků za vyrobění náhradní karty, poplatků za blokaci SIM karty, zneužití mobilního telefonu a náklady na znovupořízení mobilního telefonu. Limity krytí jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 1: Limity krytí pojištění karty a osobních věcí ČS

Varianta	Cena pojištění (ročně)	Neoprávněné karetní transakce	Odcizení hotovosti v Kč	Sdružený limit pro osobní věci
P30	320 Kč	30 tis. Kč	10 tis. Kč	25 tis. Kč
P60	480 Kč	60 tis. Kč	10 tis. Kč	30 tis. Kč
P90	780 Kč	90 tis. Kč	15 tis. Kč	35 tis. Kč

Zdroj: sazebník ČS

Pojištění vyčerpané částky ke kreditním kartám kryje riziko neschopnosti splácet úvěr čerpaný kreditní kartou a to z důvodu pracovní neschopnosti, invalidity 3. stupně, úmrtí nebo ztráty zaměstnání či hospitalizace. Pojistné ve výši 1% je vypočítáno

z celkové dlužné částky na konci účetního období. Cenu za tuto službu klient nalezne na měsíčním vyúčtování. Hrazeno je měsíčně s minimální splátkou úvěru.

Cestovní pojištění k platebním kartám je nabízeno v několika variantách – Comfort, Exclusive a Gold, přičemž variantu Comfort si klient může sjednat ke všem mezinárodním kartám kromě karet vydaných v rámci Osobního účtu nebo konta České spořitelny a již nenabízených produktů Chytré karty ČS. Varianta Exclusive a Gold je automaticky součástí stříbrných a zlatých karet, určených pro korporátní klientelu. Ke všem variantám pojištění má klient možnost připojistit i rodinu. Součástí je pojištění léčebných výloh, úrazové pojištění, pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou jiné osobě a pojištění zavazadel. U pojištění Exclusive a Gold je navíc pojištěno zpoždění zavazadel a letu. Samozřejmě jsou i limity krytí vyšší.

Tabulka 2: Cestovní pojištění ČS

Druh pojištění	Cena
Comfort	300 Kč
Comfort Family (2 dospělý a 3 děti)	450 Kč
Exclusive Family	750 Kč
Gold Family (2 dospělý a 3 děti)	1500 Kč

Zdroj: sazebník ČS

Do **Věrnostního programu iBod** se mohou zapojit všichni zákazníci vlastníci účet v ČS a k němu debetní či kreditní kartu. Za platby prostřednictvím karty zapojené do tohoto programu v partnerských obchodech sbírá klient tzv. iBody, které může následně vyměňovat za slevy a různé odměny. Tyto odměny si může vybrat na internetových stránkách iBodu. Klientovi je tak umožněno získat některé věci zcela zdarma nebo může využít poukázku na nákup v partnerských obchodech. Za každých 25 Kč utracených v partnerském obchodě klient většinou získává 1 ibod. (přesné množství bodů za nákup lze zjistit na stránkách tohoto programu) Mezi hlavní partnery patří Datart, čerpací stanice OMV, dále pak například Fann parfums, Fokus optik, Breno koberce, PPL a Ticketstream.

4.2.2 Komerční banka, a.s.

Komerční banka, a.s. je mateřskou společností skupiny KB, mezinárodní skupiny Société Générale a patří mezi přední bankovní instituce v  esk  republice. KB byla zalozena roku 1990 jako státní instituce a roku 1992 byla transformována na akciovou společnost. K Société Générale se přidala roku 2001. Banka nabízí širokou škálu sluzeb v oblasti retailového, podnikového a investicn ho bankovnictví. Skupina KB nabízí svým klientům specializovan  sluzeby jako penzijní připojištění, stavební spoření, faktoring, spotřebitelsk  úvěry a pojištění.

Debetní karty

V nabídce komerční banky nalezneme kartu k běžnému úctu ve 4 variantách, dále pak zlatou kartu a kartu Platinum VISA.

Jedním ze t yř druh  karet k běžnému úctu je **Embosovan  MasterCard Standard / VISA Classic** nazyv na jako **design Lady a G2 karta** a je nabízena jako součást bal ck  sluzeb k úctu „M j  cet“, „Konto G2.2“ a „TOP nabídka“. Pokud klient platí těmito kartami u obchodníka, je mu za kaeudou takto provedenou platbu během jednoho kalend rn ho měsíce vrácena částka odpovídající jednomu z ctovan mu poplatku za výběr z bankomatu KB proveden mu ve stejn m kalend rn m měsíci. V opa n m p r pad  je pak kaeud  výběr z bankomatu zatčen částkou 9K . K tomuto druhu karet získá klient automaticky *cestovní pojištění zdarma*. Ro n  poplatek za tuto embosovanou kartu  in  490K . Platby u obchodníků a vklad hotovosti pomocí vkladového automatu je poskytován zdarma a výběr z bankomatu jiné banky v tuzemsku je zpoplatněn částkou 39K  a za zahrani n  výběr zaplatí 1% min. 100K , u embosovan  karty vřak existuje moenost jednoho takovéhoto výběru zdarma.

Klient si ke svému úctu m e zvolit kartu elektronickou, která se od předchozí l s  pouze svou cenou - 200K . Placen  elektronickou kartou je moezn  pouze v elektronických platebních terminálech, coe omezuje klienta v p r pad , kdy obchodník takov to terminál nevlastní.

Dalř  nab zen  debetní **Prima karta**, je součástí bal cku „D tsk  konto“. Na rozdíl od dvou vše zmíněných je roční poplatek za tuto kartu nulov , jinak se od ostatních v mnoh m neliř , pouze výpis je zas lan zdarma, kartou nelze platit na internetu, změna i předání PIN je jak na pobočce, tak i v bankomatu zdarma. Karta neumoeňuje měnit

týdenní limit prostřednictvím internetového bankovníctví a nelze vybrat náhradní hotovost v zahraničí.

Nároční klienti mohou využít zlaté a platinové debetní karty. Obě jsou součástí balíčku „TOP nabídka“, je pak pouze na klientovi, kterou z nich si zvolí. V rámci balíčku má na výběr buď 2x zlatou kartu, nebo 1x platinovou. V případě, že si klient zvolí **zlatou kartu** nad rámec zvýhodněného balíčku, zaplatí za ni 2990Kč ročně. Ceny za poskytované služby jsou obdobné jak u klasických karet k běžnému účtu. K této kartě klient automaticky získá *zdarma cestovní pojištění ke zlatým kartám a asistenční služby pro motoristy*. Některé služby však nejsou, na rozdíl od klasických karet, zpoplatněny. Jedná se hlavně o předání PIN kódu jakoukoli cestou a odblokování karty.

Za nejprestižnější **Platinovou debetní kartu** klient zaplatí ročně 6490Kč, ale může si ji zvolit v rámci balíčku „TOP nabídka“. Za kartu dále nejsou účtovány žádné poplatky. Klient může zdarma vybírat hotovost v zahraničí, a jsou mu zdarma poskytnuty i další nadstandardní služby - *pojištění PLATINUM a standardní členství v Priority Pass*.

Kreditní karty

V nabídce KB nalezneme celkem 4 kreditní karty: A karta, Lady karta, Viva karta a kreditní karta PLATINUM všechny s 45 dní trvajícím bezúročným obdobím.

A karta – jedná se o bezkontaktní embosovanou kreditní kartu určenou ke každodenní platbě u obchodníků a na internetu. Výběr hotovosti z bankomatu je také možný, ale poplatek je ve srovnání s kreditní kartou vyšší. Banka k této kartě poskytuje limit až 250 000Kč a bezpečnou ochranu při placení online pomocí 3D Secure. Za každou platbu provedenou touto kartou klient získá odměnu *1% ze zaplacené částky zpět* na penzijní spoření u KB Penzijní společnosti. V případě, že klient touto kartou zaplatí minimálně 3 000Kč měsíčně, vedení úvěrového účtu získá zdarma. Studentům pro získání poplatku za kartu zpět stačí platit alespoň 1 500Kč. Klient navíc může využívat slev ve výši 5-30% v rámci *VIP Sphere programu*, ve které je mimo jiné zařazena cestovní kancelář Čedok, Fann parfumerie, Fokus optik, HP, Levis, Hudy sport, klenoty AURUM a jiné. VIP Sphere karta je dostupná i ostatním klientům jiných bank za cenu 1500Kč na 3 roky. A Karta dále nabízí *pojistný program zdarma*, v rámci něhož může klient získat například pojištění online nákupu a jeho doručení, prodlouženou záruční

dobu u vybraného zboží, garanci nejnižší ceny zboží, pojištění storna vstupenek. Navíc získá výhody MasterCard ELITE programu.

Lady karta nabízí klientům možnost bezkontaktní každodenní platby u obchodníků i na internetu a limitem až 250 000Kč bez doložení příjmů a možností automatické pravidelné minimální měsíční splátky ve výši 3% z úvěru strhnutím z účtu klienta. Karta je v mnohém stejná jako *A karta*, nenabízí však slevy v rámci VIP Sphere programu, ale klient získá exkluzivní slevy v rámci aktuálního katalogu Lady společnosti KB. Dále pak asistenční služby a pojistný program na pojištění nákupu, kabelky, prodloužení záruční doby na vybrané zboží, pojištění doručení nákupu na internetu, garance nejnižší ceny zboží, pojištění storna vstupenek a možnost rezervace v restauraci, zjištění programu kin a divadel zavoláním na Lifestyle linku. Již z názvu karty a z nabízených výhod v podobě Lady programu je zřejmé, že se jedná o kartu určenou ženám, čímž se také jednoznačně odlišuje od ostatních.

Viva karta na rozdíl od ostatních nabízí zdarma pojištění schopnosti splácet. Tuto službu klient ocení v případě ztráty zaměstnání a dlouhodobé nemoci, invaliditě nebo pak příbuzní při případném úmrtí. Výhody jako prodloužená záruka či pojištění nákupu ke kartě poskytovány nejsou.

Premiová karta platinum za 6 490 Kč ročně, určená nejnáročnějším klientům, nabízí automatické splácení v rámci bezúročného období, dále nadstandardní pojistný program pro držitele a spolucestující rodinné příslušníky až do výše 5mil. Kč, úrazové pojištění do výše 2mil. Kč. Navíc klient získá možnost využití asistenční služby pro motoristy na území Evropy včetně asistenčních služeb Lifestyle, odměny v rámci programu MasterCard ELITE. Samozřejmostí je i členství v Priority Pass umožňující vstup do více než 700 letištních salónek s připojením k internetu.

Doplňkové služby

Ke všem kreditním i debetním kartám vydaným na jméno klienta lze sjednat **pojištění platebních karet a osobních věcí Merlin**, díky kterému budou klientovi vráceny poplatky za Emergency Card Advance, náklady za opětovné zaslání PIN, pojištění osobních věcí, které byly současně s kartou odcizeny. Pojištění se vztahuje i na neoprávněné transakce provedené platební kartou za použití PIN. Za toto pojištění si banka ročně účtuje 348Kč ročně. Konkrétní limity krytí jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 3: Limity krytí pojištění platebních karet a osobních společností KB

Druh nákladu	Limit krytí
Neoprávněná platba kartou	30 000 Kč
Neoprávněný výběr z bankomatu	10 000 Kč
Náklady na pořízené osobních věcí	15 000 Kč
Náklady na znovuzaslání PIN kódu ke kartě	1 000 Kč
Náklady kurýrní služby na zaslání karty a PIN do zahraničí	12 000 Kč
Náklady na vydání náhradní karty po stoplistaci	1 000 Kč
Náklady na vydání náhradní hotovosti	15 000 Kč
Zneužití mobilního telefonu	5 000 Kč

Zdroj: sazebník KB

Pojištění schopnosti splácet, je klientovi, za cenu 0,49% z měsíčně čerpané částky, umožněno sjednat k *A kartě* a *Lady kartě* a zahrnuje pojištění pro případ smrti, po případě plné invalidity, pracovní neschopnosti a pojištění pro případ ztráty zaměstnání. Ke kartě Viva je nabízeno zdarma.

Cestovní pojištění ke zlatým kartám klientovi a s ním cestující rodině přináší pojištění léčebných výdajů v zahraničí a dalších doprovodných služeb s tím spojených. Úrazové pojištění do výše 200 000 Kč, pojištění právní pomoci do 200 000 Kč, pojištění odpovědnosti za škodu do 1,4 mil. Kč, pojištění ztrát bezprostředně souvisejících s cestováním letadlem, ztrátu osobních dokladů a náklady spojené se zrušením cesty.

Pojištění Platinum se vztahuje nejen na držitele karty, ale i na jeho rodinu – to tedy jen v případě, že cestují společně. Pojištění a asistenční služby jsou poskytovány při cestě do zahraničí všem držitelům Platinových karet MasterCard a Visa. V rámci pojištění klient získá pojištění pro případ akutního zdravotního stavu do 5 mil. Kč, lékařský převoz, zpáteční jízdné pro osobu blízkou, která postiženého navštívila v nemocnici, jízdné na předčasný nutný návrat do vlasti. Samozřejmostí je i úrazové pojištění do výše 2 mil. Kč, pojištění právní pomoci, pojištění odpovědnosti za škodu do výše 3 mil. Kč, pojištění ztráty spojené s cestováním letadlem, jako náhrada za zpoždění letu, zpoždění zavazadel nebo jejich poničení či ztráta. Pojištěno je i lyžařské nebo golfové vybavení. V rámci pojištění může dále využít i asistenční služby Lifestyle, díky kterým získá informace o restauracích, hotelích, informace o místních aktuálních událostech a může mu být i zorganizována prohlídka města s osobním průvodcem. Služby lze využít i v ČR například k vyhledání nejbližšího zámečnicka v případě ztráty či zabouchnutí klíčů apod.

4.2.3 Československá obchodní banka, a. s

Československá obchodní banka, a.s. známá jako ČSOB byla založena státem roku 1964 za účelem poskytování služeb v oblasti financování zahraničního obchodu a volnoměnových operací na československém trhu. Roku 1999 došlo k její privatizaci a jejím majoritním vlastníkem je od té doby belgická KBC Bank (dceřiná společnost mezinárodní bankopojišťovací skupiny KBC Group). ČSOB není přímo zaměřena na určitý segment klientů a tak poskytuje své služby nejen fyzickým osobám, ale i menším podnikům a korporátním institucím. Banka klientům nabízí jak své bankovní produkty a služby, tak i produkty ostatních společností skupiny ČSOB jako je Hypoteční banka, ČSOB Pojišťovna, Českomoravská stavební spořitelna, ČSOB Penzijní společnost aj.

Debetní karty

ČSOB ke svým účtům Konto a Konto Plus nabízí embosované debetní karty Debit MasterCard, MasterCard Gold / Visa Gold.

K účtu Konto, který stojí 45Kč měsíčně, klient získá bezkontaktní kartu **MasterCard Classic**, v jejím rámci může zdarma 2x vybrat z bankomatu ČSOB v ČR. Samotná karta je v rámci konta zdarma. Za každý další výběr z bankomatu ČSOB v ČR a SR klient zaplatí 6Kč, z bankomatu jiné banky pak 35Kč, v zahraničí 100Kč. Za bezkontaktní nálepkou zaplatí 9Kč. CashBack je mu však poskytován zdarma. Služby jako vydání nebo změna designu karty, opětovné vydání PIN jsou také zpoplatněny částkami 200Kč za kartu a 150Kč za nový PIN.

Stejná karta se stejnou cenovou kalkulací je pak poskytována i k Plus Kontu. Pro ujasnění, Plus konto klientovi na rozdíl od základního nabízí neomezené tuzemské odchozí platby zadané elektronicky, inkaso a SIPO a výběr z bankomatu ČSOB v ČR je neomezený.

Karta **Visa Electron** je poskytována k dětskému kontu zdarma. Limit karty je od 100 Kč maximálně do 6 000 Kč, platit s ní lze pouze v obchodech. Internetové platby umožněny nejsou. Platba touto kartou není zpoplatněna ani v zahraničí, tak se rodiče nemusí po návratu z dovolené obávat velkých částek navíc za případné výběry.

Kreditní karty

Z kreditních karet si klient může vybrat mezi kartou MasterCard Standard, a MasterCard World.

Všechny kreditní karty společnosti ČSOB poskytují 55 denní bezúročné období, limit až 250 000Kč, bezpečnou ochranu při placení online pomocí 3D Secure, splátka může činit pouze 5%, minimálně však 500Kč a navíc se jedná o bezkontaktní platební karty, ke kterým si může klient zažádat i o bezkontaktní nálepku a zvolit vlastní design karty. Za každý výběr z bankomatu ČSOB v ČR a SR zaplatí 50 Kč, z bankomatu jiné banky 100 Kč a za výběr v zahraničí 150 Kč. Za elektronický převod peněžních prostředků z úvěru kreditní karty na běžný účet klienta vedený v ČSOB klient zaplatí 150 Kč.

Kreditní karta MasterCard Standard je zatížena poplatkem 20 Kč. Při čerpání úvěrového limitu klient zaplatí 21,90 % p.a. a v případě prodloužení platí úrok ve výši REPO sazby ČNB + 8% p.a. Součástí poplatku za kartu jsou zejména činnosti spojené s čerpáním peněžních prostředků z kreditní karty, evidence všech zúčtovaných transakcí a vyčíslení povinné splátky úroků, vydání karty a navíc pojištění nákupu a prodloužená záruka, konzultační služby klientského centra a jiné. Pokud je klient vlastníkem i běžného účtu, může si sjednat automatické inkaso plné splátky kreditní karty v hodnotě 20Kč měsíčně.

Kreditní karta World oproti předchozí navíc nabízí odměnu 1% z každého nákupu, měsíčně tak může klient získat až 1 000Kč v rámci ČSOB programu výhod. Pokud klient kartou zaplatí alespoň 5 000Kč měsíčně, je mu odpuštěn poplatek za vedení. V opačném případě za kartu zaplatí 50 Kč měsíčně. Dále klient získá členství v MasterCard ELITE programu + jednu kreditní kartu World pro partnera zdarma.

Doplňkové služby

Cestovní pojištění ke kartám klientovi nabízí asistenční služby po celý rok, krytí nákladů na lékařskou péči v zahraničí, pojištění odpovědnosti za škodu. Pojištění platí po dobu až 120 dnů nepřetržitého pobytu. Pojištění je nabízeno v několika variantách – Classic/Classic family a Extra/Extra Family. Pojištění Classic a Extra se vztahuje pouze na držitele karty, Classic family a Extra Family pak na 2 dospělé osoby + 3dětí

do 18 let. V rámci pojištění jsou pojištěny i nebezpečné sporty. Konkrétní limity krytí jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 4: Cestovní pojištění společnosti ČSOB

	Classic / Classic family	Extra / Extra family
Roční cena pojištění (Individuální / Rodina)	500 Kč / 1 200 Kč	1 250 Kč / 2 500 Kč
Pojištění léčebných výloh	1 500 000 Kč	3 500 000 Kč
Smrt následkem úrazu	100 000 Kč	300 000 Kč
Trvalé následky úrazu	100 000 Kč	300 000 Kč
Pojištění odpovědnosti za újmu na zdraví	750 000 Kč	2 000 000 Kč
Pojištění odpovědnosti za újmu na majetku	250 000 Kč	1 000 000 Kč
Pojištění zavazadel	20 000 Kč	40 000 Kč

Zdroj: sazebník ČSOB, vlastní úprava

Cestovní pojištění ve variantě Extra/Extra family nabízí navíc pojištění zmeškání odletu nebo odjezdu v hodnotě 10 000 Kč za osobu, zpoždění letu nebo zavazadel v hodnotě 5000Kč za osobu, přerušení cesty nebo předčasného návratu v hodnotě 10 000Kč/osobu a pojištění stornopoplatků 35 000Kč/osobu se spoluúčastí 20%.

MasterCard ELITE program nabízí klientům využití zvýhodněné nabídky značkových obchodů, restaurací, wellness center a také vstup do letištních salónek v Praze a ve Vídni. Navíc jsou obsahem balíčku i asistenční služby, díky kterým si klient může zajistit rezervaci restaurace či sjednat služby řemeslníků apod.

Díky **Pojištění ztráty a krádeže platební karty** budou klientovi nahrazeny nejen všechny škody způsobené ztrátou karty jako neoprávněné transakce apod., ale součástí pojištění je i ztráta osobních věcí. Nabízeny jsou 3 varianty – Basic, Classic a Extra. Viz tabulka č.5

Tabulka 5: Limity krytí pojištění proti ztrátě a krádeži platební karty společnosti ČSOB

Limity pojistného plnění v Kč	BASIC	CLASSIC	EXTRA
neoprávněné použití platební karty	20 000	100 000	500 000
zneužití mobilního telefonu pro platbu přes internet			
ztráta nebo zničení platební karty			
opakované vydání PIN	X	X	
expresní vydání nové platební karty			
vydání náhradní karty nebo hotovosti do zahraničí			
odcizení hotovosti	5 000	15 000	50 000
ztráta osobních dokladů			
ztráta klíčů			
ztráta peněženky			
ztráta brýlí	X		
ztráta mobilního telefonu	2 000	5 000	10 000
ztráty tabletu nebo elektronické čtečky knih	X	10 000	15 000
ztráta kabelky nebo aktovky		X	15 000

Zdroj: (Informace k pojištění ztráty platebních karet, © 2016), vlastní úprava

4.3 Srovnání kreditních karet pro občany

Tabulka 6: Sazebník kreditních karet

základní schéma	ČSOB		KB				ČS
	MasterCard Standard ¹	MasterCard World ²	A karta ³	Lady karta ⁴	Viva karta ⁵	prémiová karta platinium	Kreditní karta Odměna ⁶
bezúročné období	55	55	45	45	45	45	55
Minimální limit karty (Kč)	5 000	20 000	x	x	10 000	100 000	x
Maximální limit karty (Kč)	250 000	250 000	250 000	250 000	60 000	500 000	200 000
výše minimální splátky	5% min 500Kč	5% min 500Kč	3% + úrok	3% + úrok	3% + úrok	3% + úrok	3,20%
Platba kartou u obchodníka	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma
CashBack	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma
úrok při čerpání úvěrového limitu	21,90% p.a.	19,90% p.a.	21,99% p.a.	21,99% p.a.	22,90% p.a.	9,90% p.a.	23,88% p.a.
Poplatek za kreditní kartu	20 Kč měsíčně	50 Kč měsíčně	59 Kč měsíčně	59 Kč měsíčně	30 Kč měsíčně	6 490 Kč ročně	39 Kč měsíčně
Výběr z bankomatu banky	50 Kč	50 Kč	1%, min. 30,-	1%, min. 30,-	1%, min. 30,-	zdarma	39 Kč
Výběr z bankomatu jiné banky v ČR	100 Kč	100 Kč	1%, min. 100,-	1%, min. 100,-	1%, min. 100,-	zdarma	49 Kč
Výběr z bankomatu v zahraničí	150 Kč	150 Kč	1%, min. 100,-	1%, min. 100,-	1%, min. 100,-	zdarma	125 Kč (bankomat Erste 39 Kč)
Dotaz na zůstatek v bankomatu banky	zdarma	zdarma	2,50 Kč	2,50 Kč	2,50 Kč	zdarma	zdarma

¹ Zdarma pojištění nákupu a prodloužená záruka

² Zdarma pojištění nákupu a prodloužená záruka, členství v MasterCard ELITE Programu, jedna kreditní karta World pro partnera, poplatek za účet vrácen zpět v případě splnění podmínek Programu ČSOB Výhod (1% zpět z každého nákupu provedeného prostřednictvím karty na bankovní účet, při měsíční útratě nad 5 000 Kč je karta zdarma)

³ Karta bez měsíčního poplatku při objemu transakcí min. 3 000 Kč. 1% z každého nákupu kartou zpět na penzijní připojištění KB. Za každou platbu u obchodníka 1x výběr z bankomatu vlastní banky zdarma. Zdarma pojištění nákupu a prodloužená záruka. Členství ve VIP Sphere Programu. MasterCard ELITE Program.

⁴ Karta bez měsíčního poplatku při objemu transakcí min. 3 000 Kč. 1% z každého nákupu kartou zpět na penzijní připojištění KB. Za každou platbu u obchodníka 1x výběr z bankomatu vlastní banky zdarma. Zdarma pojištění nákupu a prodloužená záruka. Program výhod Lady.

⁵ Zdarma pojištění schopnosti splácet

⁶ 1% zpět z platby uskutečněné kartou na účet u ČS nebo na penzijní spoření či stavební spoření max. do výše 350 Kč. Členství ve věrnostním programu iBOD

Dotaz na zůstatek v bankomatu jiných bank	9 Kč	9 Kč	10 Kč	10 Kč	10 Kč	zdarma	20 Kč
Zasílání výpisu poštou	30 Kč	30 Kč	30 Kč	30 Kč	30 Kč	zdarma	10 Kč
zasílání výpisu elektronicky	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma
změna PIN v bankomatu banky	zdarma	zdarma	50 Kč	50 Kč	50 Kč	zdarma	zdarma
Opětovné předání PIN ke kartě	150 Kč	150 Kč	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	100 Kč
změna transakční limitů ke kartě přes internet banku	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma
stoplistace karty	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma
vydání náhradní karty po stoplistaci	250 Kč	250 Kč	200 Kč	200 Kč	200 Kč	zdarma	200 Kč
náhrada hotovosti na přepážce při ztrátě nebo krádeži karty	3 000 Kč	3 000 Kč	3 500 Kč	3 500 Kč	3 500 Kč	zdarma	3 000 Kč
vydání náhradní karty bez PIN do zahraničí	4 000 Kč	4 000 Kč	4 000 Kč	4 000 Kč	4 000 Kč	zdarma	3 000 Kč

Zdroj: sazebníky ČSOB, KB a ČS – vlastní úprava

Porovnávání karet je rozděleno na 2 skupiny – zlaté karty a standardní karty.

Zlaté kreditní karty

Z porovnávaných společností v současné době nabízí zlatou kartu pouze KB. ČSOB vydávání své zlaté karty ukončila 31.3.2016. Tato prestižní karta od KB je poskytována za 540Kč měsíčně a nabízí svým klientům maximální limit až 500 000 Kč a úrokovou míru 9,90% p.a. Součástí karty je široké spektrum služeb jako např. cestovní pojištění s vysokými limity krytí, členství v Priority Pass a asistenční služby pro motoristy.

Standardní kreditní karty

Výše limitu standardních kreditních karet se téměř neliší, většina je nastavena na max. 250 000Kč, pouze Viva karta od KB nabízí limit pouze 60 000Kč a Kreditní karta Odměna od ČS nabízí maximální limit 200 000Kč. Úrok při čerpání úvěrového limitu je velice podobný – nejvyšší poskytuje ČS – 23,88% p.a. o něco méně pak mají karty společnosti KB, s jejich A kartou a Lady kartou, které nabízí úrok 21,99% p.a. a Viva karta

s 22,90% p.a., nejnižšími sazbami pak disponují karty společnosti ČSOB, MasterCard Standart s 21,99% p.a. a MasterCard World s 19,90% p.a.

Výše minimální splátky je u karet ČSOB nastavena na 5% z dlužné částky, u KB na 3% z dlužné částky + úrok a u karet ČS je nutné každý měsíc zaplatit 3,2 % z vypůjčených zdrojů. Úrok z prodlení platby je u všech produktů stejný a činí výši repo sazby stanovené ČNB zvýšené o osm procentních bodů dle nařízení vlády č.351/2012 Sb.

Poplatek za služby spojené s vedením účtu ke kreditní kartě (uváděno také jako poplatek za kartu) činí u karty MasterCard Standard od ČSOB 20Kč a MasterCard World od ČSOB 50Kč, Viva karta od KB stojí 30 Kč a A karta společně s Lady kartou 59 Kč. Za kreditní kartu Odměna od ČS klient zaplatí měsíčně 39 Kč. U poplatku za kartu je však nutno zohlednit, že některé banky nabízejí ke kartám i slevy pro studenty. Studujícího zákazníka A karta a Lady karta od KB vyjde na 29Kč měsíčně. Dále je nutné zohlednit i možnost optimalizace ceny za vedení karty, kterou nabízí jak ČSOB tak i KB. Pokud klient ČSOB utratí prostřednictvím karty v obchodě nebo přes internet 5 000 Kč a klient u KB 3 000 Kč měsíčně, získá vedení účtu zdarma. Vzhledem k faktu, že tyto částky nejsou nijak závratné a klient, který kartu používá k denním platbám, limitu bezpochyby dosáhne, považují možnost získání karty zdarma jako velkou výhodu pro produkty A karta a Lady karta od KB a Kreditní kartu World od ČSOB.

Výběr z bankomatu dané banky stojí u ČSOB 50 Kč, u KB 1% min. však 30Kč a u ČS 39Kč. Výběr z bankomatu jiné banky v ČR má ČSOB zpoplatněno částkou 100Kč, KB 1% min. však 100Kč a ČS 49 Kč. Výběr z bankomatu v zahraničí vyjde u ČSOB na 150Kč, u KB na 1% min. 100Kč a u ČS 125Kč. Pokud však klient ČS využije k výběru v zahraničí bankomat skupiny Erste, zaplatí pouze 39Kč.

Hodnocení:

ČSOB nabízí nejnižší úrok při čerpání úvěrového limitu a vysoké bezúročné období až 55 dnů a možnost vedení kreditní karty World zdarma, ale případné výběry z bankomatu by se klientovi dost prodražily.

KB nabízí u svých dvou produktů (A karta a Lady karta) maximální úvěrový limit srovnatelný s produkty společnosti ČSOB, úrokové míry jsou však o něco málo vyšší. Výběry z bankomatu banky klienta vyjdou, ve srovnání s ČSOB, levněji.

ČS má se svou kreditní kartou Odměna sice horší podmínky, co se týče úvěrového limitu a i úrok má nejvyšší, ale poplatky za výběr z bankomatu nejsou tak vysoké, jako u konkurence, na druhou stranu má i velké plus, co se týče výběru z bankomatů skupiny Erste v zahraničí, protože na cenu 39Kč se nedostala ani jedna z porovnávaných bank.

Při hodnocení je však nutné pamatovat na to, že kreditní karty jsou primárně určeny k placení v obchodech, nikoli k výběru peněz. V tomto případě by jako nejméně výhodná vyšla kreditní karta Odměna od České spořitelny a to z důvodu vysokého poplatku za kreditní karty, který není možné získat zpět a dále také kvůli vysoké úrokové míře. Nejvýhodnější se pak jeví kreditní karta World od ČSOB, kterou je možné za určitých podmínek získat zdarma a která nabízí nejnižší úrokovou míru. Musí být však bráno v potaz, že každý klient preferuje a využívá jiné služby a karty nabízejí i mnoho doplňkových programů, které mohou hodnotu karty několikanásobně zvýšit.

Paleta doplňkových služeb je velice pestrá. Všechny porovnávané společnosti nabízí alespoň u jedné ze svých karet možnost získat 1% z platby zpět na účet u dané banky. Konkrétně je tato možnost poskytována ke Kreditní kartě Odměna od ČS, A kartě a Lady kartě od KB a Kreditní kartě World od ČSOB.

Pojištění nákupu a prodlouženou záruku za zboží klient automaticky získá u obou kreditních karet spol. ČSOB, k A kartě a Lady kartě od KB.

Pojištění schopnosti splácet nabízí v rámci poplatku za kartu pouze Viva karta od KB, k ostatním kartám lze však toto pojištění sjednat a to za poměrně malou částku – 0,49% až 1% z čerpané částky.

Do bonusových programů jsou zapojeny karty od KB i ČS. KB nabízí členství ve VIP Sphere programu u A karty a členství v programu Lady u Lady karty. V rámci těchto programů může klient získat spoustu zajímavých slev. ČS má svou kartu zapojenou do vlastního bonusového programu iBod.

Jak je z výše uvedeného zřejmé, porovnávání nabízených karet bez ohledu na konkrétní požadavky klienta nevede k jednoznačnému výsledku, proto jsou pro porovnání definováni čtyři modeloví klienti, na základě jejichž preferencí budou pomocí různých metod zvoleny pro ně nejvýhodnější produkty.

4.3.1 Modelový příklad č. 1

Specifikace modelového klienta:

- Klient se bude snažit splácet v bezúročném období, ale kdyby náhodou někdy potřeboval vykrýt nedostatek peněz, ocení co nejnižší úrokovou sazbu.
- Požaduje co nejdelší bezúročné období
- Z bankomatu vybírat nebude
- každý měsíc zaplatí kartou min. 5000Kč
- ocení připojištění nákupu i prodlouženou záruku, které by ke kartě nejraději získal zdarma.

Nabízené karty jsou, na základě preferencí klienta, porovnány podle následujících kritérií:

1. délka bezúročného období,
2. úrok při čerpání úvěrového limitu,
3. měsíční poplatek za kreditní kartu,
4. pojištění nákupu
5. prodloužená záruka

Výpočet:

Krok č. 1: Určení preference daných kritérií

Klient č. 1 preferuje delší bezúročné období před nižším úrokem při čerpání úvěrového limitu a to z toho důvodu, že kreditní kartu nehodlá užívat k výpůjčce peněžních prostředků. Nízký, nejlépe však nulový poplatek za kreditní kartu je pro klienta důležitější než délka bezúročného období, úrok při čerpání úvěrového limitu, možnost pojištění nákupu a prodloužená záruka. Pojištění nákupu je z pohledu klienta preferováno před delším bezúročným obdobím a výší úroků při čerpání úvěrového limitu. Možnost prodloužené záruky pak uvítá raději než dlouhé bezúročné období, nižší úrok při čerpání úvěrového limitu a pojištění nákupu.

Obrázek 7: Preference modelového klienta č. 1

1	1	1	1
2	3	4	5
	2	2	2
	3	4	5
		3	3
		4	5
			4
			5

Zdroj: vlastní zpracování

Krok č. 2: Výpočet vah kritérií na základě zvolených preferencí klienta

Tabulka 7: Váhy kritérií modelového klienta č.1

Kritérium	Počet preferencí	Váha
1. Délka bezúročného období	2	0,13
2. Úrok při čerpání úvěrového limitu	1	0,07
3. Měsíční poplatek za kreditní kartu	5	0,33
4. Pojištění nákupu	3	0,2
5. Prodloužená záruka	4	0,27
Celkem	15	1,00

Zdroj: vlastní zpracování

Nejvyšší četnost preferencí před ostatními kritérii má měsíční poplatek za kreditní kartu, který získal váhu 33%, prodloužená záruka je pak také velice důležitá a je hodnocena vahou 27%, 20% váhu má další doplňková služba pojištění nákupu. Délka bezúročného období a úrok při čerpání úvěrového limitu již tolik upřednostňovány nejsou.

Krok č. 3: Stanovení pořadí nabízených produktů

Tabulka 8: Výchozí tabulka pro hodnocení upravená dle zadání modelového klienta

Základní schéma	ČSOB		KB			ČS
	Master-Card Standard	Master-Card World ⁷	A karta ⁸	Lady karta ⁸	Viva karta	Kreditní karta Odměna
Bezüročné období	55	55	45	45	45	55
Úrok při čerpání úvěrového limitu	21,90% p.a.	19,90% p.a.	21,99% p.a.	21,99% p.a.	22,90% p.a.	23,88% p.a.
Poplatek za kreditní kartu	20 Kč	zdarma	zdarma	zdarma	30 Kč	39 Kč
Pojištění nákupu	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	x	x
Prodloužená záruka	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	x	x

Zdroj: Tabulka č. 5, vlastní zpracování

Tabulka 9: Matice pořadí bez vah

	ČSOB		KB			ČS
	Master-Card Standard	Master-Card World	A karta	Lady karta	Viva karta	Kreditní karta Odměna
Bezüročné období	1	1	2	2	2	1
Úrok při čerpání úvěrového limitu	2	1	3	3	4	5
Poplatek za kreditní kartu	2	1	1	1	3	4
Pojištění nákupu	1	1	1	1	2	2
Prodloužená záruka	1	1	1	1	2	2
Součet pořadí	7	5	8	8	13	14
Pořadí	2 místo	1 místo	3 místo	3 místo	4 místo	5 místo

Zdroj: Vlastní zpracování

⁷ při platbě kartou u obchodníka v měsíční výši min. 5 000 Kč je poplatek za kartu nulový

⁸ při platbě kartou u obchodníka v měsíční výši min. 3 000 Kč je poplatek za kartu nulový

Krok č. 4: Přidělení vah k jednotlivým porovnávaným faktorům

Tabulka 10: Matice pořadí s vahami

	ČSOB		KB			ČS
	Master-Card Standard	Master-Card World	A karta	Lady karta	Viva karta	Kreditní karta Odměna
Bezúročné období	0,13	0,13	0,26	0,26	0,26	0,13
Úrok při čerpání úvěrového limitu	0,14	0,07	0,21	0,21	0,28	0,35
Poplatek za kreditní kartu	0,66	0,33	0,33	0,33	0,99	1,32
Pojištění nákupu	0,2	0,2	0,2	0,2	0,4	0,4
Prodloužená záruka	0,27	0,27	0,27	0,27	0,54	0,54
Vážený součet pořadí	1,4	1	1,27	1,27	2,47	2,74
Pořadí	3. místo	1. místo	2. místo	2. místo	4. místo	5. místo

Zdroj: Vlastní zpracování

Hodnocení:

Na základě preferencí modelového klienta bylo metodou pořadí určeno, které kritérium je pro něj významnější než druhé a na základě těchto preferencí vyšla jako nevhodnější karta od společnosti ČSOB – *MasterCard World*, která klientovi, při měsíční útratě nad 5000Kč, zajistí kreditní kartu bez poplatku za její vedení a přináší i nejdelší bezúročné období a zároveň nejnižší úrok při čerpání úvěrového limitu. Navíc klient získá zdarma pojištění nákupu a prodlouženou záruku, což Viva karta od KB a kreditní karta Odměna od ČS nenabízí.

O druhé místo se dělí *A karta* a *Lady karta* od KB, které stejně jako karty od ČSOB nabízí prodlouženou záruku a pojištění nákupu zdarma. *A karta* navíc nabízí možnost bonusů v rámci VIP Sphere programu a *Lady karta* nabízí slevy v rámci programu Lady. Pokud by se jednalo o muže, preference by nejspíše směřovala k A kartě, žena by se zase přikláněla k Lady kartě.

4.3.2 Modelový příklad č. 2

Specifikace tohoto modelového klienta vychází z definice průměrného klienta od pana Nachera uvedené na internetových stránkách www.bankovnipoplatky.com. Pro srovnání kreditních karet byly vybrány pouze následující charakteristiky: četnost výběru z bankomatu a způsob zaslání výpisu.

Specifikace modelového klienta

Klient využil kreditní kartu k řešení krátkodobého nedostatku finančních prostředků a bude celý rok pravidelně splácet jednorázově poskytnutý úvěr ve výši 15 000 Kč. 1x měsíčně vybírá z bankomatu cizí banky a 2x z bankomatu vlastní banky. U obchodníka zaplatí kartou každý měsíc průměrně 2 000 Kč a výpis ke kreditní kartě chce zasílat poštou.

Nabízené karty jsou na základě preferencí klienta vyhodnoceny podle následujících kritérií:

- 1 úrok při čerpání úvěrového limitu,
- 2 měsíční poplatek za kreditní kartu obsahující jak cenu karty, tak i cenu za výpis a cenu za výběr z automatů.

Výpočet:

Tabulka 11: Výpočet nákladů spojených s kreditní kartou

Základní schéma	ČSOB		KB			ČS
	MasterCard Standard	MasterCard World	A karta	Lady karta	Viva karta	Kreditní karta Odměna
Úrok při čerpání úvěrového limitu	21,90% p.a.	19,90% p.a.	21,99% p.a.	21,99% p.a.	22,90% p.a.	23,88% p.a.
Měsíční poplatek za kreditní kartu v Kč	20	50	59	59	30	39
Výpis poštou v Kč	30	30	30	30	30	10
Poplatek za výběr z vlastního ATM v ČR v Kč	100	100	60	60	60	78
Poplatek za výběr z cizího ATM v ČR v Kč	100	100	100	100	100	49
Měsíční poplatek za	250	280	249	249	220	176

Základní schéma	ČSOB		KB			ČS
	MasterCard Standard	MasterCard World	A karta	Lady karta	Viva karta	Kreditní karta Odměna
služby spojené s kreditní kartou v Kč						
měsíční splátka úvěru z kreditní karty v Kč	1403,19	1388,8	1403,84	1403,84	1410,42	1417,52
Roční splátka úvěru z kreditní karty v Kč	16 838	16 665	16 846	16 846	16 925	17 010
RPSN	71,92	73,34	70,23	70,23	66,59	59,16
Celková splatná částka za 1 rok v Kč	19 838	19 971	19 789	19 789	19 565	19 122
Výsledné pořadí	4. místo	5. místo	3. místo	3. místo	2. místo	1. místo

Zdroj: (Kalkulátor RPSN, © 2016), vlastní úprava

Hodnocení:

Pro případového klienta je na základě zadaných parametrů nejvýhodnější kreditní karta odměna od ČS, která nabízí nejmenší poplatky za zaslání výpisu poštou i nejnižší poplatky za výběr z automatu. Navíc tato karta klientovi poskytuje zajímavé odměny v rámci věrnostního programu iBod. Pokud by byl modelový klient majitelem běžného účtu nebo penzijního spoření od ČS, může za každou platbu získat zpět na své konto 1% z ceny nákupu.

4.3.3 Modelový příklad č. 3

Specifikace modelového klienta

Klient využije svou kreditní kartu k řešení krátkodobého nedostatku finančních prostředků a bude celý rok pravidelně splácet jednorázově poskytnutý úvěr ve výši 15 000 Kč. Měsíčně pak kartou zaplatí u obchodníka 5 000 Kč, které vždy uhradí v bezúročném období. Výpis si nechává zasílat elektronicky.

Výpočet

Na základě výše uvedených požadavků byly jednotlivé parametry zadány do kalkulačky RPSN stažené z internetových stránek www.finarbitr.cz, pomocí které byla vypočítána měsíční splátka kreditní karty a celková částka, kterou klient za rok zaplatí. Výsledky, včetně dílčích hodnot, jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 14: Výpočet nákladů spojených s kreditní kartou

	ČSOB		KB			ČS
	Master-Card Standard	Master-Card World	A karta	Lady karta	Viva karta	Kreditní karta Odměna
Měsíční poplatek za kreditní kartu v Kč	20	0	0	0	30	39
Roční úroková sazba z úvěru	21,9 % p.a.	19,9% p.a.	21,99% p.a.	21,99% p.a.	22,9% p.a.	23,88% p.a.
RPSN	27,65	21,82	24,35	24,35	30,63	33,46
Měsíční splátka úvěru z kreditní karty Kč	1403,19	1388,8	1403,84	1403,84	1410,42	1417,52
Roční splátka úvěru u kreditní karty v Kč	16 838	16 665	16 846	16 846	16 925	17 010
Roční poplatek za kreditní kartu v Kč	240	0	0	0	360	468
Celková splatná částka za 1 rok v Kč	17 078	16 665	16 846	16 846	17 285	17 478
Pořadí	3.místo	1.místo	2.místo	2.místo	4.místo	5.místo

Zdroj: (Kalkulátor RPSN, © 2016), vlastní zpracování

Hodnocení

Pro daného klienta byla podstatná pouze dvě kritéria- roční úroková sazba a cena za správu úvěrového účtu. Za předpokladu, že klient každý měsíc kartou zaplatí alespoň 5 000 Kč, získá některé karty zdarma – konkrétně se jedná o MasterCard World od ČSOB a A kartu a Lady kartu od KB. Tyto karty také vycházejí pro daného klienta finančně nejlépe. Z karet, které nejsou při splnění objemů transakcí na měsíčním poplatku zvýhodněny, nejlépe vychází MasterCard Standard od ČSOB a to nejen díky nejnižší ceně za tuto kartu, ale i díky nejnižší úrokové sazbě. Čtvrté místo pak patří Viva kartě od KB s měsíčním poplatkem 30 Kč a úrokovou sazbou 22,9%. Nejméně výhodnou se pro zadaného klienta jeví Kreditní karta Odměna od ČS, která poskytuje v porovnání s ostatními kartami nejvyšší úrokovou míru.

4.3.4 Modelový příklad č. 4

Specifikace modelového klienta:

Klient využije svou kreditní kartu k řešení krátkodobého nedostatku finančních prostředků a bude celý rok pravidelně splácet jednorázově poskytnutý úvěr ve výši 15 000 Kč. Měsíčně pak kartou zaplatí u obchodníka maximálně 2 000Kč, které vždy uhradí v bezúročném období. Výpis si nechává zasílat poštou.

Výpočet:

Tabulka 12: Výpočet nákladů spojených s kreditní kartou

	ČSOB		KB			ČS
	Master-Card Standard	Master-Card World	A karta	Lady karta	Viva karta	Kreditní karta Odměna
Měsíční poplatek za kreditní kartu v Kč	20	50	59	59	30	39
Výpis poštou	30 Kč	30 Kč	30 Kč	30 Kč	30 Kč	10 Kč
Roční úroková sazba z úvěru	21,9 % p.a.	19,9% p.a.	21,99% p.a.	21,99% p.a.	22,9% p.a.	23,88% p.a.
RPSN	32,87	34,8	38,95	38,95	35,94	35,24
Měsíční splátka úvěru z kreditní karty Kč	1403,19	1388,8	1403,84	1403,84	1410,42	1417,52
Roční splátka úvěru u kreditní karty v Kč	16 838	16 665	16 846	16 846	16 925	17 010
Roční poplatek za kreditní kartu v Kč	600	910	1009	1009	720	588
Celková splatná částka za 1 rok v Kč	17 438	17 576	17 855	17 855	17 645	17 598
Pořadí	1.místo	2.místo	5.místo	5.místo	4.místo	3.místo

Zdroj: (Kalkulátor RPSN, © 2016), vlastní zpracování

Pozn.: celkové výsledky jsou zaokrouhleny na celé koruny.

Hodnocení:

Vzhledem ke skutečnosti, že klient kartou každý měsíc platí maximálně 2 000 Kč, nemůže u žádné karty získat vedení úvěrového účtu zdarma. Tento fakt ovlivňuje celkové pořadí nabízených kreditních karet. Finančně nejvýhodněji pro klienta vychází kreditní karta MasterCard Standard od ČSOB, která nabízí, vzhledem k ostatním porovnávaným produktům zhruba poloviční poplatek za vedení karty. Cena za výpis je u všech společností zhruba stejná, výjimkou je pouze ČS.

4.4 Srovnání debetních karet

Tabulka 15: Sazebník debetních karet

Debetní karty	ČS		ČSOB		KB			
	VISA Classic	VISA Gold	Master-Card Standard a VISA Classic	VISA Electron	Maestro / VISA Electron	Master-Card Standard / VISA Classic	MasterCard Gold	VISA Platinum
Sub typ karty	embosovaná	Debetní PK Gold	embosovaná	elektronická	elektronická	embosovaná	Debetní PK Gold	Debetní PK Gold
Poplatek za vedení	400 Kč ročně	zdarma ⁹	540 Kč ročně	240 Kč ročně	200 Kč ročně	490 Kč ročně	2 990 Kč ročně	6 490 Kč ročně
Výběr z ATM vlastní	5 Kč	5 Kč	6 Kč	6 Kč	9 Kč / zdarma ¹⁰	10 Kč / zdarma ¹⁰	9 Kč / zdarma ¹⁰	zdarma
Výběr z ATM cizí	40 Kč	40 Kč	35 Kč	35 Kč	39 Kč	39 Kč	39 Kč/zdarma ¹⁰	zdarma
Výběr z ATM zahraničí	125Kč /5Kč ¹¹	125/5Kč ¹¹	100 Kč	100 Kč	1% min 100	1% min 100	1%, min. 100 Kč	zdarma
Cash advance doma	40 Kč	40 Kč	200 Kč	200 Kč	1% min 100	1% min 100	1%, min. 100 Kč	zdarma
Cash advance z zahraničí	125 Kč	125 Kč	200 Kč	200 Kč	1% min 100	1% min 100	1%, min. 100 Kč	zdarma
standardní limit pro výběry hotovosti	20 000 Kč/den	30 000 Kč/den	15 000 Kč/týden	15 000 Kč/týden	10 000 Kč/týden	50 000 Kč/týden	100 000 Kč/týden	300 000 Kč/týden
standardní Limit pro platbu u obchodníků	50 000 Kč/den	90 000 Kč/den			10 000 Kč/týden	50 000 Kč/týden	100 000 Kč/týden	250 000 Kč/týden
cestovní pojištění	lze sjednat	lze sjednat	lze sjednat	lze sjednat	NE	zdarma	zdarma	zdarma
pojištění karty	lze sjednat	lze sjednat	lze sjednat	lze sjednat	lze sjednat	lze sjednat	lze sjednat	lze sjednat

Zdroj: sazebníky ČS,KB a ČSOB - vlastní úprava

⁹ Vydává se zdarma a to pouze k Osobnímu kontu ČS a Osobnímu účtu ČS

¹⁰ Za každou jednu platbu kartou u obchodníka je jeden výběr z bankomatu KB zdarma

¹¹ Z bankomatu skupiny Erste je výběr v zahraničí zpoplatněn částkou 5 Kč

Prvním porovnávaným faktorem je cena za kartu. Zdarma je poskytována pouze VISA Gold od ČS, kartu lze však získat pouze k Osobnímu kontu ČS nebo Osobnímu účtu ČS

Na druhém místě se umístily elektronické karty společnosti ČSOB a KB. Za kartu Maestro/VISA Electron KB požaduje poplatek 200 Kč ročně a VISA Electron od ČSOB 240 Kč ročně. ČS za svou VISA Classic požaduje 400Kč ročně, KB za MasterCard Standard a VISA Classic 490 Kč ročně a nejdražší z klasických debetních karet je pak karta MasterCard Standard a VISA Classic od společnosti ČSOB s cenou 540 Kč ročně. Nejdražší jsou prestižní karty od KB.

Za účelem porovnání karet pro průměrné občany jsou vypuštěny všechny prestižní (zlaté a platinové) karty a to z toho důvodu, že jsou určeny zejména pro privátní klientelu a průměrný klient si ji s největší pravděpodobností, stejně jako účet určený movitějším klientům, nepořídí.

Výběr z automatu je zpoplatněn u všech nabízených karet. ČS požaduje za každý výběr 5Kč, ČSOB 6Kč a KB 9Kč. U karet KB však může klient získat tento poplatek zpět a to díky platbám u obchodníka. Za každou jednu platbu klient získá 1 výběr zdarma. ČSOB nabízí v rámci konta dva výběry z bankomatu měsíčně zdarma. Výběr z bankomatu cizí banky je o něco dražší, u ČSOB vyjde na 35 Kč, u KB na 39 Kč a u ČS na 40 Kč. Výběr z bankomatu v cizině se klientům celkem prodraží, ČSOB účtuje 100Kč, KB 1% z vybírané ceny nejméně však 100 Kč a ČS 125 Kč nebo 5 Kč při výběru z bankomatu skupiny Erste. Ke všem debetním kartám lze sjednat pojištění karty a osobních věcí dle nabídky dané banky. Cestovní pojištění pak nabízí zdarma ke svým embosovaným kartám KB. U karet ostatních bank cestovní pojištění součástí karty není, klient má však možnost jeho sjednání.

4.4.1 Výpočet ceny za debetní kartu

Při přepočtu ceny karty podle měsíčně užívaných služeb průměrného klienta definovaného na stránkách www.bankovnipoplatky.com, který vyžaduje zasílání výpisu 1x měsíčně poštou, 2x měsíčně vybírá z bankomatu vlastní banky a jednou z bankomatu cizí banky a 6x měsíčně zaplatí kartou u obchodníka, je pořadí karet následující:

1. místo – Maestro/VISA Electron od KB celkem za 61 Kč měsíčně
2. místo – MasterCard Standard/ VISA Classic od KB celkem za 85 Kč měsíčně
3. místo – VISA Electron od ČSOB za 87 Kč měsíčně
4. místo – VISA Classic od ČS za 108 Kč měsíčně
5. místo – MasterCard Standard/ VISA Classic od ČSOB za 112 Kč

Konkrétní ceny za služby spojené s debetní kartou dle požadavků průměrného klienta jsou uvedeny v tabulce č. 13

Tabulka 13: Výpočet ceny za debetní kartu

Debetní karty	ČS	ČSOB		KB	
	VISA Classic	MasterCard Standard a VISA Classic	VISA Electron	Maestro / VISA Electron	MasterCard Standard / VISA Classic
Sub typ karty	embosovaná	embosovaná	elektronická	elektronická	embosovaná
Poplatek za vedení	33 Kč	45 Kč	20 Kč	17 Kč	41Kč
Výpis zasílaná poštou 2x	25 Kč	20 Kč	20 Kč	5 Kč	5 Kč
Výběr z ATM vlastní	10 Kč	12 Kč	12 Kč	zdarma	zdarma
Výběr z ATM cizí	40 Kč	35 Kč	35 Kč	39 Kč	39 Kč
Celková cena	108 Kč	112 Kč	87 Kč	61 Kč	85 Kč

Zdroj: sazebník ČSOB, KB a ČS

4.4.2 Výpočet celkové ceny za účet, ke kterému je karta vázána

Je-li vzat v potaz fakt, že většina karet je poskytována v rámci běžného účtu, hodnocení výhodnosti debetní karty bez ohledu na ceny, které jsou účtovány v souvislosti s běžným účtem, vede ke zkresleným výsledkům. Z toho důvodu je pomocí „průměrného klienta“ definovaného na internetových stránkách www.bankovnipoplatky.com, porovnána kompletní cena za účet, jehož součástí je některá z debetních karet porovnávaných společností.

Tento „průměrný klient“ sleduje cenu za vedení účtu, cenu za platební kartu poskytovanou k účtu, požaduje internetové bankovníctví a zasílání výpisu 1x měsíčně poštou. Během měsíce mu na účet přichází 4 platby a 1x měsíčně vkládá peníze v hotovosti. Každý měsíc mu z účtu prostřednictvím trvalého příkazu odchází 4 platby, z toho je 1 trvalý příkaz k úhradě zadán u přepážky banky a zbylé elektronicky. Celkem každý měsíc zadá 4 individuální příkazy k úhradě elektronicky a 1 příkaz u bankovní přepážky. Z bankomatu své banky vybírá 2x měsíčně a z bankomatu cizí banky 1x měsíčně. U obchodníka platí 6x měsíčně. Každý měsíc mu na účet přijde 25 tisíc korun a v průměru má na účtu zůstatek 20 tisíc korun. Pro výpočet je předpokládáno, že klient požaduje k účtu debetní kartu, a to buď embosovanou, nebo elektronickou. Preferovanou kartou je ta levnější.

Pro výpočet byla zvolena kalkulačka bankovních poplatků zveřejněna na stránkách www.poplatkozrout.cz. Postup výpočtu, včetně měsíčně účtovaných nákladů, je uveden v následující tabulce.

Tabulka 14: Výpočet ceny za bankovní účet vč. ceny za debetní kartu

Porovnávané služby	Osobní účet ČS II	ČSOB Kontomís-to	ČSOB Plus Kon-to	Běžný účet od KB	MůjÚčet a Konto G2 od KB
1x platební karta (embosovaná nebo elektronická)	VISA Classic	Master-Card Standard/ VISA Classic	Master-Card Standard/ VISA Classic	Maestro/ VISA Electron	Master-Card Standard/ VISA Classic
Cena za kartu	zdarma	zdarma	zdarma	16,67	zdarma
vedení účtu/balíčku	69	55	0	50	73

Porovnávané služby	Osobní účet ČS II	ČSOB Kontomís-to	ČSOB Plus Kon-to	Běžný účet od KB	MůjÚčet a Konto G2 od KB
zasílání výpisu poštou 1x měsíčně	25	20	20	30	30
Internetbanking	0	0	0	39	0
2x výběr z bankomat vlastní banky	0	0	0	0	0
1x výběr z bankomatu cizí banky	40	35	35	39	39
1x vklad hotovosti na přepážce	0	0	0	0	0
4x příchozí platba	0	0	0	28	0
1x zadaná odchozí platba u přepážky	22	30	30	41	39
4x zadaná odchozí platba přes internetbanking	28	9	0	24	0
4x trvalý příkaz	28	9	0	24	0
součet celkem	212	158	85	292	181

Zdroj: www.poplatkozrout.cz, vlastní úprava

Po sečtení poplatků je výsledek následující:

1. místo - účet Plus Konto od ČSOB, v jehož rámci je zdarma poskytována embosovaná karta MasterCard Standard/VISA Classic.
2. místo – účet Konto od ČSOB, v jehož rámci je zdarma poskytována embosovaná karta MasterCard Standard/VISA Classic
3. místo – Můj účet a Konto G2 od KB, v jejichž rámci je poskytována embosovaná karta MasterCard Standard/VISA Classic
4. místo – Osobní účet ČS II, v jehož rámci je zdarma poskytována karta VISA Classic
5. místo – Běžný účet od KB, ke kterému je možno, za cenu 16,67 Kč, získat kartu Maestro/VISA Electron. Embosovaná karta by pak vyšla na 40,83 Kč/ měsíčně.

4.4.3 Hodnocení

Porovnáním samotné ceny karty a s ní souvisejícími službami se jako nejvýhodnější jeví elektronická karta Maestro / VISA Electron od KB.

Je však nutno vzít v potaz, že debetní karty jsou nabízeny v rámci běžného účtu. Ceny za tyto účty a s nimi spojené služby (jako cena za příkaz k úhradě apod.) je třeba zohlednit v celkovém srovnání těchto karet.

Učiní-li se tak, vyjde zprvu nejvýhodněji vypadající elektronická karta Maestro / VISA Electron od KB z hlediska souvisejících poplatků za služby k účtu jako nejméně výhodná.

Závěr

Cílem mé bakalářské práce bylo analyzovat stav nabídky platebních karet a s nimi souvisejících služeb v ČR.

Dle údajů získaných ze stránek Sdružení pro bankovní karty bylo zjištěno, že počet vydávaných kreditních karet je v porovnání s vydávanými debetními kartami stále výrazně nižší. Zatímco vydávání debetních karet v posledních deseti letech stále roste, počet vydaných kreditních karet již od roku 2011 stagnuje.

V rámci bakalářské práce byl prozkoumán trh s kreditními a debetními kartami, které jsou nabízeny třemi největšími bankami v České republice. Jedná se o banky: Česká spořitelna, a.s., Komerční banka, a.s. a Československá obchodní banka a.s. U těchto bank byla provedena analýza nabízených produktů.

Česká spořitelna, a.s. ve svém portfoliu nabízí dva základní druhy debetních karet k účtům, jedná se o Visa Classic a Visa Gold a Kreditní kartu odměna. V nabídce Komerční banky, a.s. nalezneme embosovanou debetní kartu MasterCard Standard / VISA Classic nazývanou jako design Lady, G2 karta, elektronickou kartu a Prima kartu a čtyři kreditní karty: A karta, Lady karta, Viva karta a prémiová karta platinum. Československá obchodní banka, a.s. ke svým účtům nabízí embosované debetní karty Debit MasterCard, MasterCard Gold / Visa Gold, a k dětskému účtu nabízí elektronickou kartu Visa Electron. Z kreditních karet, si klient může vybrat mezi kartou MasterCard Standard, a MasterCard World.

Účelem práce bylo srovnání nabídek a podmínek jednotlivých bank, čehož bylo dosaženo jak samotným srovnáním jednotlivých kritérií, tak i pomocí vytvořených modelových situací.

Srovnáním kreditních karet na základě definovaných požadavků modelových klientů byla potvrzena hypotéza, že bez zohlednění požadavků konkrétního klienta není u kreditní karty možné jednoznačně určit, který z nabízených produktů je nejvýhodnější.

Z porovnání karet na základě modelových klientů jsou vyvozeny následující závěry. Pro klienty, kteří kartou v ochodech platí pravidelně a úvěr splácí v bezúročném období a požadují doplňkové služby (konkrétně prodlouženou záruku a pojištění nákupu) se jako nejvýhodnější jeví karta MasterCard World od ČSOB nabízející možnost získání

karty zdarma, oba druhy pojištění zdarma a nejvýhodnější úrokovou míru. Druhou kartou, která by byla klientovi doporučena je A karta a Lady karta od KB, která se na druhém místě umístila jen kvůli vyššímu úroku. Nejhůře si pak stála Kreditní karta odměna od ČS.

Pro klienty, kteří kartou příliš neplatí a využívají ji hlavně k poskytnutí úvěru, který celý rok splácí a navíc kartu celkem často využívá k výběru z bankomatu, se jako nejvýhodnější jeví Kreditní karta Odměna od ČS poskytující nejlevnější výběry z bankomatů. Nejhůře dopadla MasterCard World od ČSOB.

Pro klienty, kteří kartou v obchodech platí často, a zároveň ji využívají k poskytnutí úvěru spláceného pravidelnými splátkami je doporučena MasterCard World od ČS.

Pro klienty, kteří kartou příliš neplatí a využívají ji hlavně k poskytnutí úvěru, který celý rok splácí, se jako nejvýhodnější jeví MasterCard Standard od ČSOB a to hlavně díky nejnižšímu poplatku za kreditní kartu.

Na základě nasbíraných informací lze s jistotou říct, že kreditní kartu si je vhodné pořídit, pokud klient hodlá kartou platit co nejčastěji – protože může některou z nich získat zdarma a navíc i s doplňkovými službami, které by u debetní karty nedostal. Dále lze říci, že vybírání hotovosti z bankomatu je u těchto karet velice nevýhodné.

U debetních karet bylo zjištěno, že karty není vhodné porovnávat bez ohledu na poplatky, které jsou s běžným účtem spojené. Pokud byla uvažována pouze cena karty a poplatky za výběr z bankomatu a za zaslání výpisů, vyšla jako nejvýhodnější elektronická karta od KB. Bylo-li pak spočítáno, na kolik měsíčně vyjde účet, ke kterému je tato karta poskytnuta, bylo zjištěno, že tento účet je ve srovnání s účty ostatních porovnávaných bank nejdražší.

Výhody a nevýhody jednotlivých nabízených produktů jsou definovány v průběhu celé praktické části práce.

Summary and keywords

This bachelor thesis is dedicated to the issue of payment cards. The bachelor thesis consists of theoretical part and practical part.

The theoretical part is focused on history and origin of payment cards and the legislative conditions and kinds of payment cards are defined. This thesis defined contactless payment cards, payment via payment card on the Internet, etc. There is also defined how the customer may use the payment card with the view of increasing safety.

The practical part analyses the advantages and disadvantages of offered products in the Czech Republic.

Products of the three largest Czech banks are compared. These banks are CSOB, Komerční banka and Česká spořitelna. The result is a recommendation of the best payment card to model client.

Keywords: debit and credit cards; additional services; safety instructions, payment methods

Seznam použité literatury

Knižní zdroje

Dvořák, P. (2005). *Bankovníctví pro bankéře a klienty*. Praha: Linde.

Friebelová, J. (b.r.). *Vícekritériální rozhodování za jistoty*. Získáno 28. Březen 2016, z <http://www2.ef.jcu.cz/~jfrieb/tspp/data/teorie/Vicekritko.pdf>

Juřík, P. (2001). *Svět platebních a identifikačních karet*. Praha: Grada.

Juřík, P. (2003). *Encyklopedie platebních karet: historie, současnost a budoucnost peněz a platebních karet*. Praha: Grada.

Juřík, P. (2012). *Platební karty: ilustrovaná historie placení*. Praha: Libri.

Máče, M. (2006). *Platební styk: klasický a elektronický*. Praha: Grada.

Molnár, Z., Mildeová, S., Řezanková, H., Brixí, R., & Kalina, J. (2012). *Pokročilé metody vědecké práce*. Praha: Edition © Profess Consulting, s.r.o.

Schlossberger, O. (2000). *Platební styk*. Praha: Bankovní institut.

Elektronické zdroje

Bezpečné placení kartami. (© 2001 - 2016). Získáno 12. Březen 2016, z Gemoney: <https://www.gemoney.cz/lide/karty/bezpecnost>

Blokace karty. (© 2010 - 2016). Získáno 15. Březen 2016, z Ušetřeno.cz s.r.o.: <http://www.usetreno.cz/slovník-pojmu/blokace-karty/>

Card Security Features. (© 2008). Získáno 8. Březen 2016, z MasterCard: http://www.mastercard.com/us/merchant/pdf/MST08004_CardFeatures_r4.pdf

Česká spořitelna. (b.r.). Získáno 10. Duben 2016, z www.csas.cz

ČSOB. (© 2016). Získáno 10. Duben 2016, z www.csob.cz

Desatero pro držitele platebních karet. (© 2016). Získáno 15. Březen 2016, z Bankovní karty:

http://www.bankovnikarty.cz/pages/czech/media_bezpecnost.html#DESATERO_PRO_DRŽITELE_PLATEBNÍCH_KARET

Informace k pojištění ztráty platebních karet. (© 2016). Získáno 10. Duben 2016, z ČSOB: <https://www.csob.cz/portal/documents/10710/474148/csob-pojisteni-platebnich-karet.pdf>

Kalkulátor RPSN. (© 2016). Získáno 11. Duben 2016, z kancelář finančního arbitra, organizační složka státu: <http://www.finarbitr.cz/cs/informace-pro-verejnost/kalkulator-rpsn.html>

KB. (© 2016). Získáno 10. Duben 2016, z www.kb.cz

Moderní platební metody. (© 2001-2016). Získáno 1. Březen 2016, z Gemoney: <https://www.gemoney.cz/lide/karty/moderni-placeni>

Nacher, P. (© 2005 - 2016). *Nejlevnější účet roku 2010.* Získáno 4. Duben 2016, z www.bankovnipoplatky.cz: <http://www.bankovnipoplatky.com/nejlevnejsi-ucet-roku-2010-premierove-vitezstvi-fio-bezneho-uctu-12828.html>

Pokyny pro přijímání platebních karet. (31. Říjen 2009). Získáno 15. Březen 2016, z Raiffeisenbank: https://www.rb.cz/attachements/pdf/firemni-finance/podnikatele-a-firmy/platebni-styk/Pokyny_pro_akceptaci_10_09-new.pdf

Pojištění karty a osobních věcí. (2016). Získáno 21. Březen 2016, z Česká spořitelna: http://www.csas.cz/banka/content/inet/internet/cs/PRODUCT_CS_OT01_025370.XML

Profil České spořitelny. (b.r.). Získáno 22. Březen 2016, z Česká spořitelna: <http://www.csas.cz/banka/nav/o-nas/profil-ceske-sporitelny-d00014413>

Spotřebitelský slovníček základní bankovní a finanční terminologie. (b.r.). Načteno z Česká spořitelna: http://www.csas.cz/banka/content/inet/internet/cs/SC_OT01_045637.XML

Statistiky SBK. (© 2016). Získáno 2016. Duben 10, z SBK: http://www.bankovnikarty.cz/pages/czech/profil_statistiky.html

Seznam tabulek

<i>Tabulka 1: Limity krytí pojištění karty a osobních věcí ČS.....</i>	<i>30</i>
<i>Tabulka 2: Cestovní pojištění ČS.....</i>	<i>31</i>
<i>Tabulka 3: Limity krytí pojištění platebních karet a osobních společností KB.....</i>	<i>35</i>
<i>Tabulka 4: Cestovní pojištění společnosti ČSOB.....</i>	<i>38</i>
<i>Tabulka 5: Limity krytí pojištění proti ztrátě a krádeži platební karty společnosti ČSOB.....</i>	<i>39</i>
<i>Tabulka 6: Sazebník kreditních karet.....</i>	<i>40</i>
<i>Tabulka 7: Váhy kritérií modelového klienta č.1.....</i>	<i>45</i>
<i>Tabulka 8: Výchozí tabulka pro hodnocení upravená dle zadání modelového klienta...46</i>	
<i>Tabulka 9: Matice pořadí bez vah.....</i>	<i>46</i>
<i>Tabulka 10: Matice pořadí s vahami.....</i>	<i>47</i>
<i>Tabulka 11: Výpočet nákladů spojených s kreditní kartou.....</i>	<i>48</i>
<i>Tabulka 12: Výpočet nákladů spojených s kreditní kartou.....</i>	<i>52</i>
<i>Tabulka 13: Výpočet ceny za debetní kartu.....</i>	<i>56</i>
<i>Tabulka 14: Výpočet ceny za bankovní účet vč. ceny za debetní kartu.....</i>	<i>57</i>

Seznam obrázků

<i>Obrázek 1: Přední strana karty</i>	<i>12</i>
<i>Obrázek 2: Zadní strana karty</i>	<i>12</i>
<i>Obrázek 3: Hologram společnosti MasterCard.....</i>	<i>14</i>
<i>Obrázek 4: Hologram společnosti VISA.....</i>	<i>14</i>
<i>Obrázek 5: Logo 3D Secure.....</i>	<i>22</i>
<i>Obrázek 6: Symbol bezkontaktního placení.....</i>	<i>24</i>
<i>Obrázek 7: Preference modelového klienta č. 1</i>	<i>45</i>

Seznam grafů

<i>Graf 1: Počet vydaných karet v letech 2005 - 2015.....</i>	<i>28</i>
---	-----------

Seznam použitých zkratk

ATM - Automated teller machine = automat

BIN - Bank Identification Number

CVC – Card Validation Code

CVV – Card Validation Value

č. – číslo

ČR – Česká republika

ČS – Česká spořitelna, a.s.

ČSOB – Československá obchodní banka, a.s.

KB – Komerční banka, a.s.

Kč – Korun českých

NFC – Near Field Communication

obr. - obrázek

PIN – Personal Identification Number = osobní identifikační číslo

př. – příklad

RPNS – roční procentní sazba nákladů

sb. - sbírky

tzv. - takzvaný